

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Освітня програма	16951 Туризм
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	7
Повна назва ЗВО	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Ідентифікаційний код ЗВО	00493706
ПІБ керівника ЗВО	Ніколаєнко Станіслав Миколайович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.nubip.edu.ua/

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/7>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	16951
Назва ОП	Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм

Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Повна загальна середня освіта, ОКР «молодший спеціаліст», Молодший бакалавр
Термін навчання на освітній програмі	3 р. 10 міс.
Форми здобуття освіти на ОП	заочна, очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Вищої математики ім. акад. М.П. Кравчука; економічної теорії; інформаційних систем; психології; журналістики та мовної комунікації; іноземної філології і перекладу; геодезії та картографії; менеджменту ім. професора Й.С. Завадського; фізичного виховання; стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції; англійської філології; загальної екології та БЖД; аграрного, земельного та екологічного права імені академіка Василя Зіновійовича Янчука, культурології; міжнародних відносин і суспільних наук
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 11, навчальний корпус № 10
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	331579
ПІБ гаранта ОП	Басюк Дарія Іванівна
Посада гаранта ОП	Завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	basyuk@nubip.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(044)-527-80-61
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(093)-163-30-92

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітня програма 242 «Туризм» є нормативним документом НУБіП України, у якому визначено основні компетентності, зміст та нормативний термін підготовки бакалаврів з туризму, встановлено вимоги до змісту, обсягу та тривалості освітніх компонентів професійної підготовки бакалаврів спеціальності 242 «Туризм».

ОП 242 «Туризм» розроблено відповідно до запитів сучасного ринку праці та тенденцій розвитку світової економіки й глобального туристичного руху.

Туризм у світі та Україні демонструє позитивну динаміку: кількість міжнародних прибуттів щорічно збільшується на 4...4,5 %, доходи від міжнародного туризму перевищують 2 трлн. дол. США у 2019 році, кількість зайнятих у туристичній сфері зросла до 260 млн. осіб. Це визначає необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців для туристичної сфери.

ОП розроблено проектною групою у складі: Кудінова І.П. – к. е. н., доцент кафедри; Кальна – Дубінок Т.П., д. е. н., професор, професор кафедри, Локутова О.А. - к.с-г. наук, доцент кафедри. Гарантом програми призначено Кудінову І.П.

ОП 242 «Туризм» була вперше затверджена рішенням вченої ради та ректором НУБіП України, протокол №1 від 26.08.2016. Участь у розробці освітньої програми брали представники бізнесу та академічної спільноти, які мають досвід практичної діяльності у галузі туризму, що дозволило застосувати практико-орієнтований підхід до формування компетентностей майбутніх фахівців та враховувати вимоги роботодавців. Зокрема, є рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів: Дубініної М. В., директора туристичного оператора «Галеол Тревел на Печерську», Кожан А. А., директора з маркетингу туристичного оператора «Apex Tour».

Інформація про ОП «Туризм» була внесена до Правил прийому НУБіП України на 2016 – 2017 н.р. У вересні 2016 р. у НУБіП було вперше здійснено набір за спеціальністю "Туризм" ОС "бакалавр (11 осіб).

У 2019 р. програма переглядалася з метою вдосконалення змісту освіти та можливості формування індивідуальної траєкторії здобувача вищої освіти. Оновлений варіант ОП «Туризм» першого (бакалаврського) рівня було затверджено рішенням вченої ради та ректором НУБіП України. (протокол №10 від 24.04.2019). Зокрема, є рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів: Дубініної М. В., директора туристичного оператора «Галеол Тревел на Печерську», Кожан А. А., директора з маркетингу туристичного оператора «Apex Tour», Васильєва В.П., Голови правління Всеукраїнської громадської неприбуткової організації «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні».

На даний час гарантом ОП є д.е.н., доцент Басюк Дарія Іванівна, наказ від 17.10.2019 пр. та №1036, відповідно, група забезпечення (6 викладачів).

ОП "Туризм" у НУБіП акцентує увагу на формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму на засадах збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості, створення можливостей щодо подальшої зайнятості випускників на різних підприємствах туристичної сфери, їх кар'єри та професійного зростання.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2019 - 2020	72	123	27	0	0
2 курс	2018 - 2019	53	40	10	0	0
3 курс	2017 - 2018	26	36	0	0	0
4 курс	2016 - 2017	11	11	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	16951 Туризм 39686 Туризм
другий (магістерський) рівень	програми відсутні
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	програми відсутні

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	182023	107186
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	181728	106890
Приміщення, які використовуються на іншому праві, ніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	296	296
Приміщення, здані в оренду	458	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	MD5- хеш файла
Освітня програма	ОПП Туризм 2016.pdf	4WJ0XnNVcoGDfZyyBLUhhvIXDmjJSDVXcXSAAbJ3iEvY=
Освітня програма	ОПП Туризм_2019.pdf	thJUMXO7I9LHa0z4vxfpULGh01pNcv7o7pBvuWlWUGg=
Навчальний план за ОП	НП ОПП Туризм 2016.pdf	v3wMLuZSYb+YE4UNcDliG36UF+oFyXhEmq47EJ5TbpQ=
Навчальний план за ОП	НП Туризм 2019.pdf	9ldo8XEm5f2bVluyesxyTpAwlGT8G5288v8G/TZPmjo=
Рецензії та відгуки роботодавців	recenziya-vidguk_1.pdf	dAQfjhwtPcKkFJho3kQB50++anXNKmfymHzJRMFFmg=
Рецензії та відгуки роботодавців	recenziya-vidguk_2.pdf	LwZbYXnqbaPZNSbcYzd5kCVjGxYpCaN2JA8Thrv3nY=
Рецензії та відгуки роботодавців	recenziya 3.pdf	2uHPVQeaEv1J6CSSR3xz7kVHmgFFXmVFMJ9/L5qeo+A=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Гострий дефіцит фахівців, здатних реалізовувати проекти розвитку туристичного потенціалу регіонів України на засадах сталості визначає основний фокус освітньо- професійної програми - підготовка освітньо-професійних кадрів, які володіють сучасними методами для успішного здійснення економічної, організаційно-управлінської, проектної, виробничо-технологічної діяльності у сфері рекреації, туризму і курортів на засадах збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості.

Ціль ОП - формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму, створення можливостей щодо подальшої зайнятості випускників на різних підприємствах туристичної сфери, їх кар'єрного та професійного зростання.

Унікальність ОП - вивчення кількох іноземних мов, поглиблене знайомство з туристичною діяльністю в сільській місцевості та на природоохоронних територіях, можливість проходження практики в Україні та за кордоном на різних типах підприємств туристичної сфери, можливість навчання в межах міжнародної мобільності та стажування за кордоном.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Концепція підготовки фахівців, закладена в освітній програмі, та перелік основних компетентностей відповідають Статуту та концептуальним засадам розвитку університету, основним завданням Програми розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України на 2015-2020 роки «ГОЛОСІВСЬКА ІНІЦІАТИВА – 2020» <https://nubip.edu.ua/node/3980/>

Кінцевою метою діяльності Університету є підготовка висококваліфікованих фахівців європейського і світового рівня, творче поєднання освітньої та наукової діяльності, удосконалення системи підготовки фахівців у галузі туризму у рамках сприяння реалізації державних і регіональних стратегій розвитку, стратегії підвищення конкурентоспроможності України на світовому ринку, та державної стратегії розвитку туризму і курортів до 2025 року.

Згідно з багаторічними традиціями університету, політика підготовки фахівців у ННІ неперервної освіти і туризму, спрямована на виховання творчої, самосвідомої, патріотичної і всесторонньо обізнаної особистості. Забезпечення якості підготовки бакалаврів за ОП «Туризм» ґрунтується на документах: «Положення про організацію освітнього процесу в НУБІП України» <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер - 35), «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер - 26)

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формування цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси даної групи забезпечуються збалансованим підбором освітніх компонентів ОП для формування сучасних висококваліфікованих спеціалістів, конкурентоздатних на ринку, зокрема, нормативна частина спрямована на формування базових загальних та фахових компетентностей для працевлаштування в туристичній сфері. Варіативна частина передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії з навчальних дисциплін, що найбільше цікавлять здобувачів та дозволяють розширити набуті навички у різних видах туристичної діяльності згідно з Порядком формування вибіркової складової навчальних планів підготовки фахівців для вивчення вибіркового дисциплін у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 30)

У 2019 році відповідно до Порядку формування та вибору студентами вибіркового дисциплін освітніх програм у Національному університеті біоресурсів і природокористування України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 1) вибіркові дисципліни спрямовані на задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти за межами спеціальності.

ОП туризм забезпечує академічну мобільність, оскільки навчальний план складено у повній відповідності до стандартів ЄКТС, що надає студентам можливість навчатися у ЗВО країн ЄС з зарахуванням кредитів та отриманих оцінок відповідно до Положення Про академічну мобільність студентів НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 38).

- роботодавці

Співпраця з роботодавцями та моніторинг їх вимог здійснюється в рамках діяльності наглядової ради НУБіП, яку очолює М.В. Томенко, народний депутат України 8 скликання, голова фонду «Рідна країна», ініціатор та організатор загальнонаціональних акцій Сім чудес України, Сім природних чудес України, Сім чудес України: замки, фортеці, палаци та Сім чудес Києва, ініціатор проекту «Рідна країна» - культурологічного світоглядного веб-порталу та ради роботодавців НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/21573>. До ради роботодавців ННІ неперервної освіти і туризму включені керівники та провідні фахівці туристично-готельної сфери <https://nubip.edu.ua/node/32586>.

Відповідно до результатів обговорення ОП «Туризм», основну увагу приділено дослідженню національного та світового ринку туристичних послуг; практичним завданням із розробки та просування туристичного продукту; навчальним дисциплінам правового та фінансового спрямування; використання ІТ- технологій. До проведення лекційних та практичних занять запрошуються фахівці-практики.

Набуття практичних навичок та ознайомлення з роботою різних типів підприємств туристичної сфери забезпечується різними видами практик в обсязі 14 кредитів ЄКТС, у тому числі організовано проходження практики на найкращих туристичних підприємствах Києва, регіонів України та закордоном (Болгарія, Туреччина, Кіпр, Німеччина відповідно до умов угод, підписаних між НУБіП України та організаціями – партнерами.

- академічна спільнота

Відповідно до запитів академічної спільноти навчальний план передбачає проведення науково-дослідної роботи, під час якої студенти навчаються знаходити та аналізувати теоретичний та практичний матеріал, висувати власні гіпотези і робити висновки тенденцій на сучасному ринку туристичних послуг. Навчальним планом передбачено виконання курсових робіт та кваліфікаційної бакалаврської роботи. Студенти спеціальності «Туризм» беруть активну участь у конкурсах студентських наукових робіт та олімпіадах <https://nubip.edu.ua/node/1297/10>, професійних конкурсах стартапів, а також інших науково-освітніх заходах, які організуються профільними установами та туристичними підприємствами. Наприклад, традиційною стала участь у щорічному Всеукраїнському конкурсі стартапів «TourSystemUkrChallenge» серед студентів закладів вищої освіти за напрямками «Майбутнє туристичної галузі» від туристичного оператора ТРГ, <https://nubip.edu.ua/node/1297/11>, <https://nubip.edu.ua/node/68007>. Студенти залучаються до роботи наукових гуртків «Туризмознавство», «Агротурист» «Creativlab» <https://nubip.edu.ua/node/1297/9> у наукових темах за державним замовленням та тих, що фінансуються комерційним сектором, відвідують наукові конференції, вебінари, круглі столи та інші заходи, які проводяться спільно з викладачами кафедри, представниками ділових кіл та академічної спільноти з інших університетів.

- інші стейкхолдери

До створення програми та оновлення її змісту були долучені фахівці ГО: «Федерація спортивного туризму України», «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму України» (<https://nubip.edu.ua/node/58653>).

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Членами робочої групи проаналізовані тенденції розвитку спеціальності та ринку праці м. Києва та Київської області, які вимагають від фахівців туристичної сфери: широкі компетентності щодо організації, планування, прогнозування результатів діяльності суб'єкта туристичного бізнесу, роботи в міжнародному та вітчизняному професійному середовищі, вільного володіння англійською мовою; здатності аналізувати геопросторову організацію туристичного процесу і проєктувати її розвиток на засадах сталості відповідно до завдань національної та регіональної туристичної політики; здатності до організації та управління туристичним процесом на локальному та регіональному рівнях, в туристичній дестинації, на туристичному підприємстві. Члени робочої групи проаналізували актуальні вакансії роботодавців та рекомендації стейкхолдерів. З урахуванням визначених тенденцій розвитку спеціальності, вимог роботодавців сформовано цілі ОП та програмні вимоги навчання. Роботодавці також наголошують на важливості володіння сучасними ІТ, здатності пропонувати інноваційні нестандартні рішення. Для обслуговування іноземних туристів потрібно орієнтуватися у сучасних споживчих запитах різних країн і створювати сучасний туристичний продукт на основі місцевих туристично-рекреаційних ресурсів. Відповідно, фахові дисципліни поєднуються з практичним вивченням ринку туристичних послуг та науковим аналізом на практичних та лабораторних заняттях, під час виконання курсових робіт та кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Продемонструйте, яким чином під час формування цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Стратегію розвитку м. Києва до 2025 року, яка затверджена рішенням Київської міської ради від 06 липня 2017 року № 724/2886 <https://dei.kyivcity.gov.ua/files/2017/7/28/Strategy2025new.pdf>, туризм визначено пріоритетним напрямком розвитку столиці. Місто Київ як столиця України є найбільш привабливою дестинацією, що системно підходить до формування туристичної інфраструктури та кадрового забезпечення галузі згідно з Міською цільовою програмою розвитку в м. Києві на 2019- 2021 роки. Станом на 1.01.2019р. у місті функціонує 182 заклади розміщення, в тому числі 133 готелі (5,4 % від готельної мережі України), 2500 туристичних підприємств різного типу (24% від загальної кількості в державі). За 9 місяців 2019 р. столицю відвідало 1,5 млн. іноземних туристів та 2,2 млн внутрішніх. Крім того, у Київській області було реалізовано кілька великих інфраструктурних проєктів у рекреаційно-курортному секторі за участю різних галузей, тому випускник програми повинен володіти методами бізнес-планування, менеджменту та маркетингу. Галузевий та регіональний контексти в формуванні цілей та програмних результатів ОП відіграють вагомий роль та враховані під час формування цілей та визначення програмних результатів навчання.

Продемонструйте, яким чином під час формування цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Робоча група ознайомилась із значною кількістю ОП «Туризм» та споріднених спеціальностей для ОС «бакалавр». Під час формування цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід вітчизняних програм для підготовки бакалаврів з туризму, зокрема провідними ЗВО України: Київський національний торговельно-економічний університет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Київський національний університет культури і туризму, Львівський інститут економіки і туризму. Також під час формування основних принципів та програмних результатів навчання за ОП було враховано результати аналогічних іноземних програм Вищої школи міжнародних відносин і суспільної комунікації (М. Хелм, Польща), Оклахомського державного університету (США), Краківського аграрного університету (Польща), Університету UTAD (Португалія), Варненського вільного університету «Чернориець Храбър» (Болгарія), Латвійського аграрного університету (Ялгава, Латвія).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1068. ОП «Туризм» у НУБіП України відповідає зазначеному стандарту щодо змісту, тривалості навчання та компетентностей бакалаврів з туризму, форм атестації, вимог до системи

внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Оволодіння змістом ОП забезпечуються набуттям 14 загальних та 16 спеціальних компетентностей, що у сукупності формують фахівця у галузі туризму, здатного успішно здійснювати професійну діяльність у сфері рекреації і туризму.

Навчальний план містить такі складові: 222 кредити – цикл загальної та професійної підготовки, 14 – цикл практичної підготовки, 3 – кваліфікаційна бакалаврська робота, 1 – атестація здобувачів вищої освіти (разом 240 кредитів ЄКТС). Об'єктами навчальних дисциплін є: туризм як суспільний феномен, складна соціокультурно-економічна система, яка охоплює географічні, соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням; туризм як сфера професійної діяльності, яка передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму.

Робочою групою зі спеціальності постійно здійснюється моніторинг ринку освітніх послуг в туристичній сфері України та країн, найбільш популярних серед українських студентів. Ринок праці країн ЄС орієнтовано або на готельєрів, або на фахівців з достатньо широкою спеціалізацією, що забезпечують сферу рекреації та дозвілля. Відповідно ОП розширено за рахунок включення нових компетентностей з розроблення та планування туристичної інфраструктури сільських територій, державного регулювання галузі, управління якістю та маркетинговою діяльністю, підсилення модулів і завдань, спрямованих на виховання автономності, відповідальності, креативності та ініціативності.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1068.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

240

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

180

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

60

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Навчальний план містить такі складові: 222 кредити – цикл загальної та професійної підготовки, 14 – цикл практичної підготовки, 3 – кваліфікаційна бакалаврська робота, 1 – атестація здобувачів вищої освіти (разом 240 кредитів ЄКТС). Об'єктами навчальних дисциплін є: туризм як суспільний феномен, складна соціокультурно-економічна система, яка охоплює географічні, соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням; туризм як сфера професійної діяльності, яка передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму.

Оволодіння змістом ОП забезпечуються набуттям 14 загальних та 16 фахових компетентностей, що у сукупності формують фахівця, здатного успішно здійснювати професійну діяльність у сфері рекреації і туризму.

Теоретичний зміст підготовки розкривається через освітні компоненти: «Основи туризмознавства», «Географія туризму (туристичні ресурси України)», «Географія туризму (туристичне країнознавство)», «Туристичне краєзнавство», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства», «Статистика в туризмі», «Організація анімаційної діяльності», «Туроперейтинг», «Економіка туристичного підприємства», «Організація екскурсійної діяльності», «Менеджмент туризму» «Маркетинг у туризмі», «Аналіз діяльності підприємств туризму» та інші.

Баланс між теоретичними знаннями та досвідом практичної діяльності досягається за допомогою відповідності освітніх компонентів загальним та фаховим компетентностям, а також знанням, умінням, навикам комунікації, автономії та відповідальності, на формування яких націлена ОП. Відповідно, передбачено поєднання базисних знань з предметної області туризму та уміння самостійно організовувати виробництво туристичного продукту, а також формування соціальних компетентностей та навичок soft skills (комунікація, креативність, здатність управляти власним часом тощо).

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Відповідно до Порядку формування та вибору студентами вибіркового дисциплін освітніх програм у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) здобувачам вищої освіти забезпечується можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вільного вибору освітніх компонентів навчального плану. Обсяг дисциплін за вибором становить 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС (60 кредитів), передбачених для відповідного рівня вищої освіти. Вибіркові дисципліни поділяються на: дисципліни вільного вибору за освітньою програмою (54 кредити) та дисципліни вільного вибору за уподобаннями студентів (6 кредитів, дві дисципліни по 3 кредити ЄКТС кожна із переліку дисциплін, який щороку поновлюється).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Відповідно до ст. 62 Закону України "Про вищу освіту" (<https://bit.ly/2orPdVe>), Положення про організацію навчального процесу та Порядку формування та вибору студентами вибіркового дисциплін освітніх програм у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) (п. н. 1), Навчальний план включає вибіркові дисципліни:

– не менше 25% загального обсягу навчального навантаження студента (60 кредитів).

Обов'язковими освітніми компонентами ОП є практична підготовка, кваліфікаційна робота та державна атестація.

З 2019 р. відповідно до Порядку формування та вибору студентами вибіркового дисциплін освітніх програм у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) (порядковий номер 1), здобувачі вищої освіти мають можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії на основі вибору вибіркового дисциплін із загального університетського пулу, що складає 6 кредитів та навчальних дисциплін вільного вибору за освітньою програмою (54 кредити).

Перелік дисциплін вільного вибору за спеціальністю (освітньою програмою) з їх анотаціями розміщується (оновлюється) на сайті ННІ неперервної освіти і туризму та на навчально-інформаційному порталі НУБІП України (<https://elearn.nubip.edu.ua/>).

Організація вибору дисциплін на наступний курс навчання забезпечується директором ННІ на попередньому курсі навчання (починаючи з другого) до 1 грудня чи на навчально-інформаційному порталі НУБІП України (<https://elearn.nubip.edu.ua/>) на сторінці ННІ неперервної освіти і туризму.

В анотації вказуються попередні умови для вивчення дисципліни, мета дисципліни, зміст модулів, очікувані результати навчання, теми аудиторних занять та самостійної роботи та методи контролю та оцінки результатів навчання.

Директорат ННІ організовує формування груп у відповідності до індивідуальних виборів здобувачів та можливостей ЗВО, беручи до уваги результати їхньої навчальної роботи та з урахуванням максимальної та мінімальної кількості здобувачів, які можуть одночасно вивчати дану дисципліну за вибором. Відомості про навчальні дисципліни, що будуть вивчатися за вибором здобувачем вищої освіти, вносяться до навчального навантаження.

Наразі для здобувачів вищої освіти за ОП

«Туризм» створені всі умови для реалізації їх права на вибір навчальних дисциплін.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична компонента ОП «Туризм» реалізується відповідно до Положення про практичну підготовку студентів НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 29).

У навчальному плані ОП "Туризм" передбачені навчальна практика (6 кредитів) та виробнича практика (8 кредитів).

Відповідно до Методичних рекомендацій <https://nubip.edu.ua/node/1297/14> навчальна практика на 1 курсі передбачає широке ознайомлення з діяльністю суб'єктів туристичного бізнесу та туристично-рекреаційними ресурсами територій. Програма практики включає ознайомлювальні та пізнавальні екскурсії, походи, автобусні тури. 1 кредит навчальної практики виділено на опанування комп'ютерними технологіями в навчально-науковій лабораторії аграрного консалтингу і туризму <https://nubip.edu.ua/node/1297/14>

Для проходження виробничої практики кафедрою розроблені відповідні методичні рекомендації <https://nubip.edu.ua/node/1297/14> та укладено договори про співпрацю з туристичними підприємствами ТОВ «Тревел профешенл груп», Tez Tour, ТА «Сім футів», ТОК «Belle Royall», ТК «Країна UA», СОК «Монітор», ТОВ «Світovid», готельною мережею Reikartz Hotel Group, Національною федерацією спортивного туризму України, Спілкою сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні.

За результатами практик визначається рівень задоволеності студентів та випускників компетентностями, здобутими та/або розвиненими під час практичної підготовки за ОП (<https://nubip.edu.ua/node/61869>).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Освітня програма дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), зокрема, передбачено 14 загальних компетентностей та відповідні програмні результати навчання (такі як Комунікація та Автономія і відповідальність), що забезпечуються окремими дисциплінами, модулями, темами, практичними завданнями, програмами практик та пов'язані з організацією освітньо-виховного процесу в університеті. Зокрема, початковим планом передбачені дисципліни «Етика бізнесу», «Риторика та психологія спілкування», «Комунікативний менеджмент», «Інформаційні системи і технології», «Договірне і трудове право», «Безпека праці і життєдіяльності», «Фізична культура». На оволодіння двома іноземними мовами (англійська, німецька, французька, польська - на вибір студента) виділено 23 кредитів ЕКТС. Вказані дисципліни допомагають майбутнім фахівцям у процесі здійснення ефективної комунікації з роботодавцями та потенційними споживачами, налагодження конструктивної взаємодії з суб'єктами туристичної діяльності; використання сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності та соціальному житті, налагодженню міжкультурного співоробітництва, захисту власних професійних та особистих інтересів, саморозвитку особистості.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1068. <https://nubip.edu.ua/node/11>

ОП "Туризм" у Національному університеті біоресурсів та природокористування України відповідає зазначеному стандарту щодо змісту, тривалості навчання та компетентностей бакалаврів з туризму, форм атестації, вимог системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЕКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Університет на підставі ОП за кожною спеціальністю розробляє графік освітнього процесу та робочий навчальний план для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік, що затверджується ректором Університету.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

Самостійна робота студентів складається, як правило, з вивчення лекційного матеріалу і підготовки до практичних і лабораторних робіт. Захист звітів відбувається в час аудиторних занять. В 3, 4, 6 та 7 семестрах виконується по одній курсовій роботі, на які відводиться 1 кредит. В університеті проводиться моніторинг завантаження студентів шляхом опитування, співбесід, анкетування, обговорення на засіданнях кафедри і Ради ННІ неперервної освіти і туризму та, в разі потреби, здійснюється коректування завантаження здобувачів ВО. Моніторинг завантаження студентів здійснюється в тісному зв'язку зі студентським самоврядуванням.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюють завдання та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП «Туризм» не здійснюється. Разом з тим є систематична співпраця з роботодавцями, зокрема з керівництвом ТОВ «Тревел Профешенл Груп», «Гамалія», готельною мережею Reikartz Hotel Group, Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні щодо формування успішної професійної кар'єри випускників ОП «Туризм» у Національному університеті біоресурсів та природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/68882>,

<https://nubip.edu.ua/node/68744>,

<https://nubip.edu.ua/node/68560>,

<https://nubip.edu.ua/node/64858>)

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://nubip.edu.ua/node/30>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників урахують особливості ОП?

На навчання за ОП приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту (дали - ПЗСО) або ОКР молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра).

Обсяг прийому за державним замовленням на основі ПЗСО здійснюється з використанням адресного розміщення бюджетних місць.

При конкурсному відборі осіб, які вступають на I курс навчання за ОС «бакалавр» на основі ПЗСО, враховуються бали сертифіката(ів)

ЗНО/результати вступних іспитів з трьох конкурсних предметів, перелік яких передбачений додатком 4 до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2019 р. (п. 3 розділу VII). Відповідно, за ОП сертифікати приймалися з української мови та література, іноземної мови, географії/математики.

Для небуджетних конкурсних пропозицій конкурсні предмети визначаються Університетом, причому першим з них є українська мова і література, другим - іноземна мова, третім - історія України/біологія.

Вибір конкурсних предметів ЗНО, /фахового вступного екзамену вмотивований змістом та особливостями ОП «Туризм».

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється відповідно до Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладі вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки (наказ МОН України від 18.01.18 № 54), Положення про переведення студентів, які навчаються на договірній основі з оплатою за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб, на навчання за державним замовленням у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 23), Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 35) та Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в Національному університеті біоресурсів і природокористування України <https://nubip.edu.ua/node/12654> (порядковий номер 2). Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється на підставі наданого студентом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку в закладі-партнері. Визнання результатів навчання (перезарахування екзаменів і заліків проводиться вченою радою ННІ неперервної освіти і туризму).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

На ОП «Туризм» була практика застосування вказаних правил. Зокрема, з Київського університету культури була поновлена на навчання у НУБіП України Красюк І.П. (наказ від 24.09.2019 № 1580 «СК»), з Уманського національного університету садівництва було поновлено Матешко І.М. (наказ від 18.09.2017 № 1558 «СК»), студентка Ситник А.В. продовжила навчання в НУБіП України з 28.08.2018 (наказ від 27.08.2018 № 1155 «СК»).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) (порядковий номер 2). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється на підставі підтверджуючих документів щодо здобутих знань за програмами неформальної освіти (сертифікатів, кваліфікаційних свідоцтв тощо), що є підставою для зарахування окремої лабораторної роботи, теми лекційного чи практичного заняття, змістового модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни, якщо програма неформальної освіти відповідає робочій програмі дисципліни (силабусу). Визнання результатів неформального навчання проводиться вченою радою ННІ неперервної освіти і туризму.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Практика застосування вказаних правил на ОП «Туризм» відсутня.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми навчання описані у п.4 Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) (порядковий номер 35).

Лекційні матеріали, завдання до лабораторних і практичних робіт цілодобово доступні студентам на Навчальному порталі НУБіП України (<https://elearn.nubip.edu.ua>). В межах електронних курсів студенти мають можливість обговорення змісту, способів виконання та оцінювання робіт (форум, месенджер), бачити графік їх здач тощо.

3) самостійна робота передбачає виконання творчих робіт з елементами дослідницького характеру – написання есе, аналіз туристичного потенціалу дестинації, аналіз діяльності туристичного підприємства, написання курсових та випускової робіт. До усіх видів навчальної роботи підготовлені відповідні методичні рекомендації.

Методи навчання: 1) пояснювально-ілюстративний: повідомлення, пояснення, обґрунтування, коментування знань з метою розуміння сутності як окремих дидактичних одиниць, так і їх логічних комплексів; 2) проблемний метод: проблемний виклад матеріалу, частково-пошуковий та пошуковий методи під час проведення семінарських практичних, лабораторних занять, в межах якого відбувається вирішення навчальних проблемних ситуацій; 3) дослідницький метод: передбачає самостійний пошук, формулювання та вирішення проблеми (використовується, насамперед при написанні курсових та бакалаврських робіт).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрированого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Форми і методи навчання та викладання обираються на основі врахування особливостей ОП, специфіки фахової підготовки, індивідуальних особливостей та освітніх інтересів студентів.

Вибір забезпечується за допомогою навчального порталу (<https://elearn.nubip.edu.ua/>), який є основним електронним навчальним ресурсом та у якому розміщені: навчальний контент (інформацію про дисципліну, оцінювання, рекомендовані джерела, матеріали лекцій, завдання до різних видів робіт, мультимедійний матеріал, додаткові ресурси для самонавчання), формують базу тестових питань і створюють тести, анкети, інші інтерактивні форми онлайн-взаємодії зі студентами. Розділ «Форум», месенджер, коментарі до виконаних завдань забезпечують віддалену комунікацію в межах курсу.

З метою широкого запровадження студентоцентрированого підходу ректорат НУБіП України організовує курси з підвищення педагогічної майстерності, курси підвищення кваліфікації з використання ІКТ у навчальному процесі, курси підвищення кваліфікації з організації самостійної роботи студентів з використанням сервісів Web 2.0, а також майстер-класи з розробки електронних навчальних курсів.

Для відображення задоволеності та зацікавленості у навчанні щосеместрово проводиться опитування студентів з оцінювання роботи викладачів і навчальних курсів (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1045>)

Особлива увага приділяється адаптації першокурсників до навчальної діяльності в університеті. <https://nubip.edu.ua/node/69287>

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в НУБіП України принцип академічної свободи застосовується при обранні методів навчання та наповненні змісту си́лабусів / робочих програм навчальних дисциплін, зміст яких доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру. ЗВО не регламентує порядок застосування методів навчання у конкретних ситуаціях та створює умови для вільного обрання НПП форм та методів навчання і викладання. Водночас, проводиться опитування студентів (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1045>), анкети щодо якості навчального процесу).

Принципи академічної свободи для студентів реалізуються через: формування вибіркової компоненти навчального плану (вибір студента) відповідно до Порядку формування вибіркової складової навчальних планів підготовки фахівців для вивчення вибірових дисциплін у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>) (1), впровадження інтерактивних методів навчання, формування індивідуальної тематики курсових та випускних бакалаврських робіт, які дають можливість студентам вільно висловлювати власні думки, формувати власну позицію - представляти результати своїх досліджень на засіданнях студентських наукових гуртків, олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, науково-практичних конференціях (<http://econference.nubip.edu.ua/>)

Принцип академічної свободи реалізується завдяки можливості оформлення індивідуального плану навчання здобувача вищої освіти..

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація про організацію освітнього процесу (<https://nubip.edu.ua/node/32>), освітні програми (<https://nubip.edu.ua/node/60420>), си́лабуси та навчальні робочі програми (<https://nubip.edu.ua/node/2972/2>), анотації освітніх компонентів та подібні ресурси є у відкритому доступі на офіційних сторінках університету. кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу ННІ неперервної освіти і туризму <https://nubip.edu.ua/node/1297/14>. Кожен здобувач на початку навчання в ЗВО отримує доступ до ресурсів Навчального порталу (<https://elearn.nubip.edu.ua/>), на якому розміщено електронні навчальні курси, у кожному з яких є окремий блок з інформацією щодо їх обсягу, структури, очікуваних результатів, системи оцінювання. Навчальний контент розміщено в межах електронного курсу. Отримані логін і пароль автоматично дають доступ до ресурсу з анкетами <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=1045>

, конференціями (<http://econference.nubip.edu.ua/>), журналами (<http://journals.nubip.edu.ua/index.php/index/index>). До ряду ресурсів доступ відкритий або з локальної мережі, наприклад, до наукової бібліотеки (<https://nubip.edu.ua/structure/library>). Вдосконалення потребує механізм централізованого інформування щодо дій в межах системи та онлайн-система вибору індивідуальної освітньої траєкторії.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Напрями наукових досліджень ННІ неперервної освіти і туризму враховують природничу специфіку ЗВО і акцентовані на розробці форм і методів реалізації видів туризму на засадах дотримання економічного, соціального та екологічного компонентів сталого розвитку. Результати НДР № 110/546 - ПР «Створення інтерактивної консалтингової системи для сільського туризму» (2017-2019) використовуються при викладанні дисциплін «Основні туризмознавства», «Сільський зелений туризм», «Спеціалізований туризм», «Активний туризм», «Бізнес-планування в туризмі». Джерелом фінансування зазначеної НДР є Державний бюджет України.

- участь у роботі студентських наукових гуртків <https://nubip.edu.ua/node/1297/8>
- участь у конкурсах студентських наукових робіт <https://nubip.edu.ua/node/67448>
- участь у науково-практичних конференціях, семінарах, виставках <https://nubip.edu.ua/node/34564>, <https://nubip.edu.ua/node/64859>
- участь у науково-дослідних роботах університету і інституту) <https://nubip.edu.ua/node/44>
- участь у студентських предметних олімпіадах
- <https://nubip.edu.ua/node/46026>
- при написанні курсових та кваліфікаційних робіт

Кращі випускники ОП «Туризм» ОС «Бакалавр» матимуть можливість продовжити навчально-наукову роботу в магістратурі.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 26) регламентує питання, пов'язані зі змістом освітніх компонентів. Вимоги до розробки і оновлення змісту освітніх компонентів описані в п.3.3.3, вимоги до електронних навчальних курсів в п. 3.6.2. Оновлення триває при підготовці до нового семестру. Оновлений зміст розглядається на кафедрі та навчально-методичній комісії ННІ. Підставою оновлення змісту конкретних компонентів є сучасні тенденції в туристично-готельному бізнесі, зміни законодавства, результати виконання науково-дослідних робіт, опитування роботодавців, студентів. Систематично оновлюється відповідно до змін чинного законодавства зміст навчальних дисциплін «Основи туризмознавства», «Правове регулювання туристичної діяльності». Згідно з сучасними практиками турбізнесу, оновлюється зміст дисциплін «Інформаційні системи і технології в туризмі», «Туроперейтинг», «Менеджмент туризму», «Бізнес-планування в туризмі». В результаті виконання НДР «Створення інтерактивної консалтингової системи для сільського туризму» оновлено зміст занять з дисципліни «Сільський зелений туризм».

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Академічна мобільність в університеті регламентована Положенням про академічну мобільність студентів НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер – 38) Координують, інформують (<https://nubip.edu.ua/node/13>) і допомагають студентам у реалізації участі у міжнародних програмах надає Відділ міжнародних зв'язків університету (<https://nubip.edu.ua/node/4940>), наукова бібліотека - доступ до наукометричних баз SCOPUS, Web of Science та EBSCO PUBLISHING (<https://nubip.edu.ua/node/39060>). В Університеті діють програми академічної мобільності (Mevlana, ERASMUS+). У рамках програм Erasmus+ та угоди між НУБіП України та Університетом Трансмонтани і Верхнього Дору (Португалія) оголошено відбір студентів для навчання на наступний (другий) навчальний семестр в університеті Трансмонтани і Верхнього Дору <https://nubip.edu.ua/node/69756> У змісті ряду освітніх компонентів ОП відображено результати вивчення міжнародного досвіду. ННПІ - члени групи забезпечення ОП «Туризм» пройшли міжнародні стажування, зокрема. Басюк Д.І. - у КНР за програмою «Управління готелями туризмом» <https://nubip.edu.ua/node/67259>, 2019 р., Кальна-Дубінок Т.П. <https://nubip.edu.ua/node/58250>- за програмою «Агротуризм і екстеншн сервіс» в Державному університеті штату Оклахома, США. 2019 р., Кудінова І.П. - стажування за програмою Еразмус <https://nubip.edu.ua/node/61807>, Університет наук про життя, Польща, 2019 р. Здобувачі вищої освіти за ОП "Туризм" проходять міжнародне стажування і практику у Німеччині, Туреччині, Кіпрі, інших країнах.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Контрольні заходи з навчальних дисциплін здійснюються згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в НУБіП (URL: <https://nubip.edu.ua/node/14031>), Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 26) Положенням про екзамені і заліки у НУБіП (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 3), Положення про академічну доброчесність в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 16), Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 27). До кожної навчальної дисципліни освітньою програмою визначено компетентності та програмні результати навчання. Форми, методи і критерії оцінювання є обов'язковою складовою силабусу навчальної дисципліни. На початку семестру ННПІ, який викладає дисципліну, повинен ознайомити здобувачів вищої освіти з системою та критеріями оцінювання результатів навчання, формами поточного та підсумкового контролю, прикладами контрольних завдань. Контрольні заходи навчальних дисциплін проводяться згідно з графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою дисципліни. Оцінювання академічних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін здійснюється на основі накопичення балів. Засвоєння здобувачем вищої освіти матеріалу навчальної дисципліни вважається успішним, якщо сумарна кількість балів за виконання усіх видів навчальної роботи з дисципліни становить не менше 60 балів за 100-бальною шкалою. Здобувачі вищої освіти допускаються до екзаменаційної сесії, якщо вони засвоїли відповідні модулі навчальної дисципліни за поточний семестр. Для контролю програмних результатів навчання розробляються екзаменаційні білети та запитання до заліку, які затверджуються відповідною кафедрою. Однією з найбільш поширених форм контролю є тестування, що органічно реалізується в електронних навчальних курсах (<https://elearn.nubip.edu.ua>). Іспит проводиться у письмовій формі за екзаменаційними білетами, які містять 2 теоретичні запитання, 10 тестових завдань та критерії оцінювання відповідей (сума 30 балів). Тестування допускає використання ЕНК. На іспиті за питаннями і завданнями білету проводиться обов'язковий співбесіда студента з двома викладачами, після якої визначається остаточна оцінка за іспит. Заліки проводяться у формі тестування. Досягнення програмних результатів навчання здобувача вищої освіти формується внаслідок додавання оцінки за залік/іспит (до 30 балів) до рейтингів з навчальної роботи впродовж семестру (до 70 балів). Якість та результати освітньої діяльності перебувають в полі зору ректорського контролю. <https://nubip.edu.ua/node/57527> <https://nubip.edu.ua/node/58008>

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів є чіткими та зрозумілими. Види контролю (поточний, проміжний і підсумковий) та їх використання описані в пп.4.66-4.109 Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, (35) та Положенні по екзамені і заліки в НУБіП України, (розділ 2) (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, (3), в якому описано порядок допуску і складання екзаменаційної сесії та формули підрахунку підсумкових балів і шкалу оцінювання. У кожному силабусі дисципліни (<https://nubip.edu.ua/node/1297/14>), а також в електронних навчальних курсах зазначена система оцінювання. Для підготовки курсових робіт з дисциплін «Організація туристичних подорожей» «Статистика в туризмі», «Туроперейтинг», «Менеджмент туризму» розроблені відповідні методичні рекомендації (<https://nubip.edu.ua/node/1297/14>). Тематика курсових робіт розробляється відповідно до змісту дисципліни, запитів роботодавців та потреб ринку. Навчально - методичне забезпечення розроблено для підсумкової атестації здобувачів вищої освіти. (атестаційний екзамен з фахових дисциплін: «Основи туризмознавства», «Туроперейтинг», «Менеджмент туризму», «Маркетинг туризму») та кваліфікаційної роботи (<https://nubip.edu.ua/node/1297/14>). Тематика обирається студентами відповідно до індивідуальних наукових інтересів та потреб практики, погоджується на засіданні кафедри та затверджується наказом ректора.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

Система оцінювання в НУБіП України у відкритому доступі у відповідних положеннях, наприклад, Положенні про екзамені і заліки у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, (3). У відкритому доступі графік навчального процесу (<https://nubip.edu.ua/node/23920>) і розклад занять (<https://nubip.edu.ua/node/23920>), які оновлюються по семестрово. Опис і критеріїв оцінювання в межах кожної дисципліни доступний в силабусах (<https://nubip.edu.ua/node/1297/14>), а також в загальній частині матеріалів електронного навчального курсу. В тих же ЕНК здобувачам доступний опис завдань, критеріїв оцінювання та строки виконання. Отже, з інформацією про зміст і критеріїв оцінювання здобувач може ознайомитися ще до початку вивчення дисципліни, а розширена інформація в межах ЕНК стає йому доступна одразу після його реєстрації на курс. Зворотній зв'язок від здобувача ННІ неперервної освіти і туризму отримує після анкетувань щодо якості освітнього процесу (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1045>). Наказ №569 від 27.05.2016 р. та Положення про електронне освітнє середовище НУБіП України (п.4.5), (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 28), у тому числі і для порталу електронних навчальних курсів, вказують на обов'язковість і своєчасність (перед початком семестру) його наповнення.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Для здобувачів, які навчаються за ОП «Туризм» ОС «Бакалавр», згідно з стандартом вищої освіти, формою атестації є публічний захист кваліфікаційної роботи та кваліфікаційний екзамен за фахом. Кваліфікаційна робота виконується задля підтвердження рівня професійної підготовки випускника першого рівня вищої освіти та має на меті з'ясувати його спроможність вирішувати складні спеціалізовані задачі та

практичні проблеми у туристичній галузі шляхом на основі компетентностей, набутих упродовж періоду навчання. Тематика випускних кваліфікаційних робіт розробляється науковими керівниками з урахуванням визначених ОП компетентностей та результатів навчання, а також з огляду на актуальність тенденцій розвитку туристичної індустрії, напрямів НДР кафедри, запитів здобувачів вищої освіти роботодавців та затверджується на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу.

Вимоги до випускних кваліфікаційних робіт визначаються Положенням про випускню бакалаврську роботу в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, (25) Методичними рекомендаціями до виконання випускних кваліфікаційних робіт студентів спеціальності 242 «Туризм», які перебувають у відкритому доступі. <https://nubip.edu.ua/node/1297/14>.

Захист випускних кваліфікаційних робіт є публічним та відбувається перед екзаменаційною комісією, до складу якої входять провідні НПП кафедри, роботодавці, фахівці-практики підприємств туристичної індустрії.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів визначається низкою положень, які розміщуються на офіційному сайті Університету та є доступними для здобувачів та інших зацікавлених сторін. Обізнаність здобувачів із положеннями забезпечується відповідною інформаційною роботою, яку проводить адміністрація ННІ неперервної освіти і туризму, НПП, які забезпечують викладання навчальних дисциплін, а також ті, які є кураторами академічних груп, фахівці ННІ. Документами, які регулюють процедуру проведення контрольних заходів, є: Положення про екзамени і заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України п.3 (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 3); Положення про екзаменаційні комісії у НУБіП України п.36 (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 36), Положення про академічну доброчесність в НУБіП України п.16 (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 16).

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Відповідно до Положення про екзамени і заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України пп.4.5 (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 3) екзамени приймають два науково-педагогічні (педагогічні) працівники (один – лектор потоку, другого визначає завідувач кафедри). Процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів викладена у п.4.38 зазначеного Положення та п. 4.103 Положення про організацію освітнього процесу (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 3). В межах електронних навчальних курсів (ЕНК) є можливість перевірити об'єктивність оцінювання, оскільки результати тестування і надіслані виконані практичні роботи з фіксацією дат виконання і оцінювання зберігаються на сервері до кінця навчального року. Облік відвідування занять здобувачами ведеться в журналі. Елемент «Журнал» є обов'язковим в межах атестованого ЕНК. В ЕНК здобувач має постійний доступ до всіх своїх оцінок за виконаною роботою та до системи оцінювання, і може перевірити коректність підсумкової оцінки. На час дії ОП конфлікту інтересів не зафіксовано.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У розділі 8 Положення про екзамени та заліки в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 3) описано процедуру ліквідації академічної заборгованості. Здобувач вищої освіти складає екзамен (залік) не більше двох разів із урахуванням неявки на відповідну форму атестації безповажних причин. Утретє здобувач вищої освіти складає екзамен (залік) комісії з трьох науково-педагогічних працівників (у т.ч. лектору потоку та завідувачу кафедри), створений за розпорядженням директора ННІ неперервної освіти і туризму (п.8.6).

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Здобувач, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час семестрового (сесійного) підсумкового контролю, має право звернутися до апеляційної комісії в день оголошення результатів підсумкового оцінювання. Апеляція розглядається на засіданні апеляційної комісії, але не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви. Порядок подання апеляційної заяви, затвердження складу апеляційної комісії та визначення результатів розгляду апеляційної заяви визначений п.5 Положенням про екзамени та заліки НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 3) та п.4.103 Положення про організацію освітнього процесу (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 35).

Упродовж періоду підготовки здобувачів за спеціальністю 242 «Туризм» випадки оскарження процедури проведення та оцінювання результатів контрольних заходів зафіксовані не були.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Положення про академічну доброчесність в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654> №з/п 16, яке розроблено відповідно до вимог Закону України "Про освіту" (ст. 42. Академічна доброчесність) та Закону України "Про вищу освіту" (ст. 16. Система забезпечення якості вищої освіти).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Відповідно до п.4 Положення про академічну доброчесність в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 16) всі навчально-методичні та наукові роботи (у т.ч. дисертаційні роботи) НПП, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти розміщуються в репозиторії НУБіП України та підлягають перевірці на наявність Плагіату. Потужним інструментом протидії порушенням академічної доброчесності є перевірка випускних кваліфікаційних робіт на предмет наявності в них недобросовісних записів. Перевірка здійснюється з використанням спеціальних технологій та комп'ютерних програм. Технологічною платформою перевірки робіт на плагіат є сервіс UNPLAG від компанії Unicheck.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне та добросовісне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, відповідальне ставлення до своїх обов'язків; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; повага до честі й гідності інших осіб; посилаючи на джерела інформації у разі запозичення ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права. У НУБіП України систематично відбуваються заходи з метою популяризації академічної доброчесності та запобігання вияві плагіату. Викладачі та студенти відвідують семінари, тренінги. Так 29.10.2019 р. в НУБіП відбувся семінар «Академічна доброчесність як інструмент забезпечення якості вищої освіти» (<https://nubip.edu.ua/node/66489>) за участю Андрія Сідлярєнка, директора компанії Антиплагіат, в якому взяли участь студенти, викладачі, адміністрація.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Відповідно до Положення про академічну доброчесність в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 16), за порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має право доступу до результатів перевірки своєї роботи, право на оскарження рішення і доведення своєї правоти. Та, станом на тепер, випадків порушення академічної доброчесності зафіксовано не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Необхідний рівень професіоналізму НПП, що забезпечують реалізацію ОП, розглядається під час конкурсного добору, який регламентується Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654>, 35). Під час заміщення посад НПП укладенню трудового договору передують конкурсний відбір, порядок проведення якого затверджений вченою радою НУБіП

України. Претенденти повинні відповідати вимогам, що встановлені до НПП Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», ліцензійними умовами, вимогам конкурсу, мати відповідний науковий, викладацький та практичний досвід роботи за спеціальністю. Претенденти, які працюють в НУБіП України на момент проведення конкурсу мають прозвітувати про свою роботу за попередній період. Кафедра надає оцінку щодо їх професійної діяльності.

В НУБіП України щорічно проводиться рейтингове оцінювання викладачів згідно з Положенням про рейтингову систему оцінки діяльності НПП та структурних підрозділів НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/>).

В університеті також проводиться опитування здобувачів за допомогою анкетування (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1045>), що дає змогу визначити якість викладання і є підставою для продовження контракту.

Інформація про відповідність НПП, що забезпечують освітній процес за ОП "Туризм" наведено у таблицях.

https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u173/tablicya_2_2.pdf,

https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u173/tablicya_2_dodatok_0.pdf

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

НУБіП України практикує різноманітні механізми залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на підставі затвердженого у 2015 р. Положення про Ради роботодавців в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>). На базі ННІ створена та функціонує рада роботодавців (<https://nubip.edu.ua/node/65501>), члени якої беруть участь: в обговоренні напрямів вдосконалення навчального процесу, покращення змістового наповнення ОП, рівня компетенцій здобувачів ВО (<https://nubip.edu.ua/node/58466>, <https://nubip.edu.ua/node/58653>, <https://nubip.edu.ua/node/129719>, у Ярмарках вакансій, які покликані ознайомити здобувачів із тенденціями розвитку ринку праці, а також із діяльністю підприємств, готових виступити у якості їх роботодавців. На ОП є рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів: Дубініної М. В., директора туристичного оператора «Галеол Тревел на Печерську», Кожан А. А., директора з маркетингу туристичного оператора «Апех Tour», Васильєва В.П., Голови правління Всеукраїнської ГНО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні».

Відповідно до укладених договорів, здобувачі проходять практику на підприємствах туристичної індустрії м. Києва та регіону: ТОВ «Тревел профешнел груп», «Tez Tour», ТА «Сім футів», ТОК «Belle Royall», ТК «Країна UA», СОК «Монітор», ТОВ «Світovid», готельній мережі «Reikartz Hotel Group».

З метою оцінювання якості підготовки здобувачів ВО представники роботодавців будуть залучені до складу екзаменаційних комісій.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

НУБіП України залучає до аудиторних занять на ОП «Туризм» професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Так, наприклад, практикується проведення практичних занять та навчальних екскурсій на базі підприємств туристичної інфраструктури. У 2018-2020 н. р. до проведення навчальних занять залучалися менеджери відомих готелів міста Києва, а саме: «Aloft», «Hyatt Regency Kiev», «Hilton Kiev» та керівники підприємств туристичного бізнесу, а саме: національні туроператори «Trevell Professional Group», «Travel Hub», «Галеол Тревел на Печерську», «Апех Tour» та інші. Станом на викладання на даній ОП залучаються такі професіонали-практики, як к.е.н., Магалацька І.А., керівник відділу навчання («Reikartz Hotel Group», м. Київ), к.е.н., доцент Романова А.А., національний експерт туристичної галузі м. Київ, д.е.н. доцент Михайличенко А.А. (керівник туристичної фірми ПП «Світovid 2007» м. Київ).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

НУБіП України сприяє професійному розвитку викладачів ОП, який забезпечується шляхом: надання взаємної методичної допомоги; участі у роботі функціонуючої на базі університету Школи молодого педагога <https://nubip.edu.ua/node/69698>, <https://nubip.edu.ua/node/63327>, <https://nubip.edu.ua/node/63842>, <https://nubip.edu.ua/node/41036>; участі у професійно-орієнтованих виставках, форумах, майстер-класах, семінарах, конкурсах; проходження стажування та підвищення кваліфікації. ННІ неперервної освіти і туризму НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/1069/15>) щороку надає можливість підвищення кваліфікації всім НПП. Стажування в закордонних ЗВО пройшли викладачі кафедри: зав. кафедри Басюк Д.І. (Міжнародне стажування у Сучавському університеті ім. Штефана чел Маре, Румунія, 2018 р.), Семінар з управління готелями та управління туризмом в Україні (Міністерство комерції КНР, 2019 р.); проф. Бардаш С.В. (Міжнародне стажування у Варшавському університеті, м. Варшава, Польща, сертифікат ES 16018, 2016 р.); проф. Кальна-Дубінюк Т.П. (Латвійський центр сільських онсультацій та освіти, 2018 р.); проф. Левицька І.В. (Міжнародне стажування у Західно-Фінляндському коледжі Länsi-Suomen Opisto, Фінляндія, т. 2018 р.); доц. Кудінова І.П. (Міжнародне стажування у Варшавському університеті наук про життя (SGGW), 2019 р.); доц. Самсонова В.В. (Міжнародне стажування у Варшавському університеті, Польща, сертифікат ES 16054, 2016 р.); доц. Локутова О.А. (Міжнародне стажування фірма «ConsiliumSp. z o.o.» , Польща, 2016 р.).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

В НУБіП створена система заохочення викладачів (у т.ч. нематеріального характеру) за досягнення у фаховій сфері, а також інші форми стимулювання.

Щорічно проводиться рейтингове оцінювання викладачів згідно з Положенням про рейтингову систему оцінки діяльності науково-педагогічних працівників та структурних підрозділів НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/pologennya_0.pdf). Середній рейтинг НПП кафедри – 1,75; 4 викладачі мають найвищий бал рейтингу.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності включає як матеріальне, так і соціально-психологічне заохочення, відзначення професійних успіхів, зокрема нагороджені: Басюк Д.І., Подякою МОН України (2014 р.); Бардаш С.В., Нагрудним знаком МОН України «Петро Могила» (2005 р.); Кальна-Дубінюк Т.П., Орденем «За сумлінну працю та високий професіоналізм» Радою з питань туризму та курортів України (2011 р.); Подякою МОН України (2015 р.); Левицька І.В. Почесною Грамотою Вінницької обласної державної адміністрації та обласної ради (2018 р.); Кудінова І.П., Подякою МОН України (2016 р.); Мосіюк С.І., Почесною грамотою за заслуги перед НУБіП (2019р.); Самсонова В.В., Почесною грамотою НУБіП (2016 р., 2019 р.), Подякою МОН України (2017 р.). Грамотою МОН України (2018 р.).

Розвиток викладацької майстерності НПП кафедри відбувається протягом навчального року шляхом консультування, наставництва, взаємодіювання занять викладачів, а також проведення та обговорення відкритих занять.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

НУБіП України має 17 навчальних корпусів і 14 гуртожитків (у навчально-дослідних господарствах і дослідних станціях університету є 6 гуртожитків). До матеріально-технічної бази входять також їдальня, кінно-спортивний комплекс, наукова бібліотека, інформаційний центр, автомобільна база та телефонна станція. Загальна площа навчально-лабораторних споруд університету становить 182023,4 кв.м. Фонд бібліотеки становить понад 1 млн. примірників, з них понад 300 тис. підручників і навчальних посібників, понад 604 тис. примірників наукової літератури. Щороку до фонду навчальної літератури надходить понад 35000 примірників книг і періодичних видань. Бібліотечне обслуговування читачів проводиться на 8 абонементів, у 7 читальних залах на 527 місць. Для здобувачів ВО ОП 123 діють 3 навчально-наукові лабораторії: аграрного сервісу і туризму, технології та організації ресторанного господарства. Також функціонують спеціалізовані кабінети: географії туризму та менеджменту. Більш детальна інформація про стан матеріально-технічного забезпечення приведено в звіті ректора <https://nubip.edu.ua/node/13226>. Матеріально-технічне забезпечення університету і кафедри є достатнім реалізації цілей ОП.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

З метою постійного моніторингу діяльності університету з надання освітніх послуг, розвитку науки та досліджень, соціального забезпечення студентів, викладачів та працівників в Університеті шляхом проведення соціологічних досліджень наказом ректора від 19.09.2014 № 1007 створено соціологічну групу, яка спільно із навчальним відділом регулярно проводить анкетування студентів щодо якості організації навчальної роботи в Університеті (очима студента) та їх соціального забезпечення. Соціологічною групою також проводиться анкетування завідувачів кафедр щодо якості організації навчальної роботи в Університеті.

Результати анкетування систематизуються та подаються директорам ННІ (деканам факультетів) для обговорення та прийняття необхідних рішень на засіданнях вчених рад, а також першою проректору для оприлюднення на засіданнях ректорату та вченої ради Університету. Щороку в університеті серед студентів і викладачів проводяться спортивні змагання (<https://nubip.edu.ua/node/69>, <https://nubip.edu.ua/node/61581>), мистецькі та інші конкурси (<https://nubip.edu.ua/node/68>).

Значна увага приділяється протидії корупції. Наказом ректора визначена уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (<https://nubip.edu.ua/node/18211>). Повідомити про факти порушення антикорупційного законодавства працівниками НУБіП за наявності обґрунтованого переконання, що інформація є достовірною можна письмово, по телефону та засобами електронного зв'язку (

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпеку освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Санітарно-технічний стан усіх приміщень НУБіП відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. У них забезпечується необхідний тепловий, санітарний та протипожежний режим. Випадків порушень та травмувань не зафіксовано. Всі будівлі та споруди відповідають даним технічних паспортів та санітарно-технічним вимогам.

Для поліпшення умов праці та запобігання виробничому травматизму проводяться капітальні та поточні ремонти. Проводиться щорічно цілий ряд заходів з пожежної безпеки (<https://nubip.edu.ua/node/69757>, <https://nubip.edu.ua/node/68729>). Для запобігання нещасних випадків для здобувачів вищої освіти проводяться інструктажі з техніки безпеки.

У зв'язку з необхідністю дотримання контролю за станом здоров'я студентів та НПП на підставі рішення Вченої ради НУБіП від 26.08.2016 р. створений Оздоровчий центр НУБіП України, який діє відповідно до Положення про оздоровчий центр (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 19). Також створений та функціонує Центр соціально-психологічної служби <https://nubip.edu.ua/node/63099>, метою діяльності якого є: забезпечення психолого-педагогічних умов для повноцінної реалізації особистісного і інтелектуального потенціалу студентів на основі сучасних досягнень психологічної науки; психологічне забезпечення ефективності педагогічного процесу у НУБіП України.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Освітня підтримка здобувачів ВО включає вирішення питань, що виникають під час освітнього процесу. Деканат і кафедра знаходяться в постійному зв'язку зі студентською організацією самоврядування, взаємодія з якою полягає у наданні, як правило, підтримки при вирішенні питань консультативного та соціального характеру. Підтримка надається окремими НПП, кафедрами, директором ННІ. Існує порядок функціонування апеляційної комісії для розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти на результати складання екзаменів (розділ 5 https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozh_ekzameni_zaliki_2020_dlya_saytu.pdf). В рубриці «Студенту» на головному сайті університету <https://nubip.edu.ua/students> є організаційна інформація, в т.ч. щодо розкладу навчальних занять <https://nubip.edu.ua/node/23920>. Згідно з навчальним планом та навантаженням НПП комунікація зі студентами відбувається під час проведення аудиторних занять. Дри. На сайті університету в рубриці «Навчальна робота» <https://nubip.edu.ua/node/31> є інформація щодо навчальних планів та освітніх програм, а сайтах кафедр розміщені робочі програми дисциплін для інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти. Інформація підтримка надається за допомогою соціальних мереж (<https://nubip.edu.ua/node/73>, рейтинг студента <https://nubip.edu.ua/node/1069/12>, Положення про Порядок поселення студентів та аспірантів (докторантів) університету у гуртожитки, Положення про Порядок поселення співробітників університету у гуртожитки (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядкові номери 6 і 7), Положення про студентський гуртожиток https://nubip.edu.ua/sites/default/files/pro_students_kiy_gurtozhitok.pdf, Положення про організацію відпочинку в спортивно-оздоровчому таборі «Академічний» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/polozhennya_pro_organizaciju_vidpochinku_v_sot_akademichnij.pdf у НУБіП України налагоджені механізми анкетування здобувачів ВО. Для їх підтримки функціонує відділ з працевлаштування та видачі документів про вищу освіту.

Здобувачам ВО забезпечується участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном.

Здобувачі ВО забезпечені соціальним захистом відповідно до вимог чинного законодавства, студенти-сироти та студенти, що позбавлені батьківського піклування, денної форми навчання, які знаходяться на повному державному утриманні, забезпечуються всіма передбаченими законодавством виплатами (<https://nubip.edu.ua/node/12433/1>; <https://nubip.edu.ua/node/12433/2>; <https://nubip.edu.ua/node/12433/3>).

Університет забезпечує студентам виплату соціальних та академічних стипендій відповідно до чинного законодавства та Правил призначення академічних стипендій у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер -4).

Отже, в НУБіП України налагоджені чіткі механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Організація інклюзивного навчання в Університеті здійснюється згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.2019 № 635 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми проблемами в закладах вищої освіти».

https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organizaciju_navch_2019.pdf

Територія навчального комплексу НУБіП України пристосована до вимог здобувачів з особливими освітніми потребами: біля навчальних корпусів облаштовані пандуси, які відповідають вимогам державним будівельним норм України; проводиться відповідне навчання педагогічного складу; є відповідні заняття лікувальної фізкультури у спеціально створених навчальних групах; діє Центр соціально-психологічної служби <https://nubip.edu.ua/node/63099>. Метою діяльності Центру соціально-психологічної служби є забезпечення психолого-педагогічних умов для повноцінної реалізації особистісного і інтелектуального потенціалу студентів на основі сучасних досягнень вітчизняної і світової психологічної науки; психологічне забезпечення ефективності педагогічного процесу у НУБіП.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

У НУБіП України встановлена норма, згідно якої його працівники, посадові особи та ректор у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і вживають всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам). Це закріплено у Антикорупційній програмі Університету, що затверджена рішенням Вченої ради Університету від 25.09.2019 р., протокол №2 та введено в дію Наказом Ректора Університету № 939 від 27.09.2019 р. після її обговорення з працівниками НУБіП України. Текст Антикорупційної програми перебуває у постійному відкритому доступі для працівників, посадових осіб НУБіП України, а також для її ділових партнерів на веб-сайті НУБіП України <https://nubip.edu.ua/> в розділі Антикорупційні заходи.

Антикорупційна програма є обов'язковою для виконання усіма працівниками НУБіП України, включаючи посадових осіб усіх рівнів, ректора НУБіП України, здобувачів ВО, а також керівників, працівників і здобувачів освіти усіх структурних підрозділів НУБіП України (в тому числі відокремлених). Стосовно процедури врегулювання конфліктних ситуацій щодо оцінювання рівня знань студентів, то в університеті розроблено порядок функціонування апеляційної комісії для розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти на результати складання екзаменів (розділ 5 https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozh_ekzameni_zaliki_2020_dlya_saytu.pdf).

Випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, в межах ОП не було. Проте, в 2018 році з метою попередження конфліктних ситуацій в університеті розроблено та затверджено положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u279/polozhennya_pro_poperedzhennya_ta_protidiyu_seksualnim_domagannjam_i_diskriminaciyi_v_nubip_ukrayini.pdf

НУБіП України засуджує гендерне насильство, в тому числі сексуальні домагання на робочому місці та в освітньому процесі та зобов'язується сприяти протидії цьому явищу.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації» в документах НУБіП України дотримуються принципів недискримінації.

заборонено: дискримінаційні висловлювання; утиски; мова ненависті; дії сексуального характеру, виражені словесно або фізично. Постійно проводяться внутрішні інформаційні та просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення рівня обізнаності трудового колективу та студентства щодо попередження сексуальних домагань.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Розробка, затвердження, моніторинг і оновлення ОП реалізуються згідно Положення про освітні програми в НУБіП України, https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_osvitno_profesijna_programa_03_03_2018.doc. Положення уніфікує процедури щодо формування ОП для всіх спеціальностей університету. Це забезпечує єдиний підхід до контролю якості за реалізацією процедур, а також механізми вдосконалення ОП. Періодичний перегляд ОП або нова ОП розробляється за ініціативою керівництва НУБіП, ННІ неперервної освіти і туризму, здобувачів ВО, роботодавців чи інших стейкхолдерів, НПП з числа групи забезпечення ОП, затверджується – кафедрою, навчально-методичною радою інституту, вченою радою інституту, навчально-методичною комісією та вченою радою НУБіП, ректором. Склад проектної групи

ОП на чолі з гарантом затверджується наказом за поданням директора ННІ неперервної освіти і туризму на підставі пропозицій кафедри. За якість реалізації ОП відповідає гарант програми, проектна група і група забезпечення. Інші документи положення, які регламентують зміст і реалізацію освітнього процесу також розміщені у відкритому доступі: <https://nubip.edu.ua/node/12654>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

ОП є ключовим елементом освітньої місії НУБіП України, віддзеркалює суспільні запити щодо підготовки фахівців за спеціальністю та спрямовується на їх задоволення. Розробкою та розвитком ОП займається проектна група (далі – група), до складу якої входять провідні НПП кафедри, фахівці-практики, роботодавці, здобувачі ВО (далі – здобувачі) за спеціальністю. Керівником групи є гарант ОП. Робота над розробленням ОП передбачає попередній аналіз ситуації на ринку праці, вивчення реального та потенційного попиту на майбутніх випускників ОП, ознайомлення з аналогічними програмами ЗВО в Україні та за кордоном, аналіз даних приймальної комісії щодо кон'юнктури прийому абітурієнтів і лише на цій основі – формування Профілю. З урахуванням визначених в Державному стандарті спеціальності та ОП компетентностей та результатів навчання, а також з огляду на ресурсне забезпечення група формує перелік освітніх компонент ОП. Проект розробленої ОП розглядається на засіданні проектною групою, до участі в якому залучаються стейкхолдери. Затверджує ОП вчена рада НУБіП України. Позитивне рішення щодо ОП є підставою для розроблення навчального плану. Виходячи з прагнення ННІ неперервної освіти і туризму відповідати запитам та очікуванням здобувачів ВО, роботодавців та інших стейкхолдерів, а також з огляду на швидку їх зміну, група займається моніторингом та вдосконаленням ОП – щорічно або за наявності об'єктивної необхідності, але не рідше одного разу на три роки. Регулярний моніторинг та перегляд ОП, які є ключовими компонентами внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності, здійснюються під керівництвом гаранта ОП та за участі здобувачів і зацікавлених сторін, які запрошуються на засідання робочої групи. Про будь-які зміни, що їх за результатом перегляду зазнає ОП, група повідомляє здобувачів та зацікавлені сторони. Оновлена ОП затверджується та вводиться в дію згідно визначеної процедури. Останній перегляд ОП «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» мав місце впродовж вересня – грудня 2018 року. Нова редакція ОП була затверджена 24.04.2019 р. З огляду на наявність вже затвердженого на той час стандарту ВО, в ОП було скориговано компетентності та програмні результати навчання. З урахуванням останніх, а також з огляду на відгуки здобувачів, конструктивні пропозиції фахівців-практиків, роботодавців, подальше зміцнення матеріально-технічної бази ННІ неперервної освіти і туризму (головним чином, в аспекті поповнення спеціалізованих лабораторій сучасним обладнанням ін.) було внесено зміни до переліку обов'язкових та вибіркових компонент освітньої програми. порядку формування індивідуальної освітньої траєкторії. Зокрема, включено дисципліни «Вступ до фаху», « Активний туризм», «Маркетинг», розширено перелік дисциплін вибіркового блоку. У підсумку, оновлена ОП, на наше переконання, більшою мірою відповідає суспільним потребам, задовольняє запити роботодавців щодо висококваліфікованих фахівців туристичного бізнесу.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Студенти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів ВО береться до уваги під час перегляду ОП. Згідно з Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 35) студентський рівень контролю реалізуються органами студентського самоврядування та ЗВО завдяки: здійсненню моніторингових та контрольних заходів: участі в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу; участі у заходах із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; внесення пропозицій щодо змісту освітніх програм. Представники студентства беруть участь у засіданнях Вченої ради університету та ННІ неперервної освіти і туризму, де мають змогу висловити свою думку при розгляді та затвердженні навчальних програм, розгляді публікацій до друку. У 2019 році під час перегляду ОП здобувачі ВО запропонували замінити програму навчальної практики на виробничу, яка буде проходити на туристичних підприємствах, після кожного року навчання, що дасть можливість здобувачам закріпити теоретичні знання і набути практичних навичок та досвіду роботи в туристичній галузі <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1045>.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Поєднавши в своїх лавах найбільш свідомих та дієвих здобувачів, Студентська рада ННІ неперервної освіти і туризму (<https://nubip.edu.ua/node/1069/14>) бере активну участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП. Так, представники студентської організації ННІ неперервної освіти і туризму долучаються до розроблення та перегляду ОП (для виголошення пропозицій вони запрошуються на засідання групи), розроблення навчальних планів. Голова (або член студентської організації ННІ неперервної освіти і туризму, який навчається за цією ОП) погоджує ОП та робочі навчальні плани. Присутні на засіданнях вченої ради інституту голови студентської ради ННІ неперервної освіти і туризму (згідно встановленої квоти) беруть участь в обговоренні питань, пов'язаних з організацією освітнього процесу, успішністю здобувачів, академічною їх доброчесністю, формами та методами навчання, системою оцінювання тощо. Студентська рада ННІ неперервної освіти і туризму: долучається до роботи з невстигаючими здобувачами, в т. ч. тими, які мають пропущені без поважної причини навчальні заняття, низькі показники успішності; бере участь у проведенні анкетування здобувачів на предмет задоволеності якістю освітніх послуг, оцінювання діяльності НПП (які викладали навчальні дисципліни в академічних групах протягом навчального року). Форми анкет розробляються відповідальними особами з залученням представників студентської ради ННІ неперервної освіти і туризму та зазнають періодичного перегляду (раз на п'ять років або раніше, за наявності потреби).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

У рамках забезпечення якості ОП НУБіП співпрацює з роботодавцями на підставі Положення про Ради роботодавців в НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 34). При залученні до складу групи роботодавців НУБіП керується критеріями фаховості та професіоналізму, досвіду роботи за спеціальністю, готовністю ділитися професійним досвідом, висловлювати креативні ідеї, мислити на перспективу. До складу групи, яка працює над переглядом ОП за спеціальністю 242 «Туризм», включені авторитетні у сфері туристичного бізнесу фахівці. Роботодавці, які є членами групи з розробки, перегляду та затвердження ОП, присутні на її засіданнях. Пропозиції, висловлені роботодавцями щодо ОП, обговорюються на засіданнях групи, протоколюються та враховуються при перегляді ОП шляхом внесення змін до них. <https://nubip.edu.ua/node/1297/19>. При роботі над ОП роботодавці найбільше переймаються вибором ОК, форм та методів навчання, співвідношенням аудиторного та поза аудиторного навантаження, від яких значно залежить формування у здобувачів визначених програмних компетентностей та результатів навчання. Роботодавці, таким чином, виконують роль зовнішнього аудитора ОП на предмет підтвердження їхньої релевантності. Зокрема, під час перегляду освітньої програми у 2019 р. роботодавці запропонували змінити деякі освітні компоненти (навчальні дисципліни), впровадити закордонну виробничу практику здобувачів на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти <https://nubip.edu.ua/node/32586>

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Відповідно до ч. 1 ст. 64 Закону України «Про вищу освіту», випускники ЗВО вільні у виборі місця роботи, крім випадків, передбачених цим Законом. ЗВО, відповідно, не зобов'язані працевлаштовувати випускників, а ті – звітувати перед ЗВО про працевлаштування. Попри це, НУБіП України активний у співпраці з роботодавцями та сприяє працевлаштуванню своїх випускників. В НУБіП України існує відділ з працевлаштування випускників (<https://nubip.edu.ua/node/6882>), завданнями якого є: контроль за надходженням із міністерств, відомств, облдержадміністрацій, господарств інформації щодо наявності вакансій для випускників (<https://nubip.edu.ua/node/25563>); створення бази даних для сприяння у працевлаштуванні випускників; реєстрація та облік документів при направленні на роботу випускників відповідно до законодавства. Окрім того, випускві кафедри НУБіП мають перелік баз практик та угоди з підприємствами, які приймають на практику здобувачів з можливістю подальшого працевлаштування.

Розширенню обізнаності щодо працевлаштування майбутніх випускників сприяє діяльність ННІ неперервної освіти і туризму щодо організації різноманітних наукових та інших заходів, що відбуваються за участю фахівців-практиків на базі інституту та за його межами <https://nubip.edu.ua/node/68748>, <https://nubip.edu.ua/node/64859>

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Система забезпечення якості НУБіП України забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності щодо реалізації ОП згідно з Згідно з Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/>

За результатами реалізації функції контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти було запропоновано та здійснено:

- зміну до формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО, зокрема, шляхом впровадження Порядку формування та вибору студентами вибіркових дисциплін освітніх програм у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 1) та Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 2)
  - розроблення силabusів навчальних дисциплін, ОП, яка акредитується;
  - внесення оновлень навчально-методичні матеріали до лекційних, практичних занять і самостійної роботи студентів, індивідуальних засобів інформаційного, візуального та програмного забезпечення дисципліни до навчально-методичних комплексів для кожної навчальної дисципліни кафедри.
- Недоліків в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації ОП виявлено не було.
- Виходячи з усвідомлення необхідності гарантувати високу якість підготовки здобувачів, для посилення ресурсного забезпечення ОП упродовж кількох останніх років ННІ неперервної освіти і туризму суттєво зміцнив матеріально-технічну базу (шляхом розширення навчальних площ, закупівлі комп'ютерної техніки та спеціального лабораторного обладнання, збільшення бібліотечного фонду тощо), сформовано сучасне навчально-методичне забезпечення ОК, підвищено якість професорсько-викладацького складу, який забезпечує навчання за ОП (шляхом стажування у ЗВО України та зарубіжних країн, підвищення кваліфікації на підприємствах туристичної індустрії, в установах, організаціях, участі в різноманітних професійно-орієнтованих наукових та науково-практичних заходах).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитації інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки акредитація ОП «Туризм» є первинною, результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОП, немає.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Політика щодо забезпечення якості освіти реалізується на підставі Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 26), завдяки внутрішнім процесам забезпечення якості, які передбачають широку участь усіх співробітників та стейкхолдерів і спрямовуються на консолідацію їхніх зусиль.

Учасники академічної спільноти НУБіП беруть участь у процедурах системи внутрішнього забезпечення якості ОП на всіх етапах її реалізації на рівнях:

- організації роботи НПП: моніторинг та періодичний перегляд ОП, розроблення навчальних планів та навчально-методичного забезпечення ОК, в т. ч. у системі електронного освітнього середовища (<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/folder/view.php?id=23004>), виконання НДР (згідно принципів академічної добросовісності), підвищення кваліфікації, самооцінювання діяльності (наукової та ін.) з наступним оприлюдненням результатів, ін.; організації роботи ЗВО: організація роботи кафедри, інституту, допоміжних адміністративних підрозділів;
- організації роботи здобувачів: перевірка та оцінювання знань і вмінь (згідно наперед оприлюднених критеріїв), керівництво науковою роботою (згідно принципів академічної добросовісності), залучення до професійно-орієнтованих заходів; організації участі роботодавців: залучення до розроблення та періодичного перегляду ОП, погодження навчальних планів та робочих програм ОК, оцінювання знань і вмінь здобувачів (атестація та захист випускних дипломних робіт).

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності розробляється Університетом (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, порядковий номер 26) самостійно та передбачає реалізацію процедур, відповідальність за виконання яких чітко розподілена. Управлінська підсистема якості вищої освіти в НУБіП включає університетський, інститутський, факультетський, кафедральний, студентський та викладацький рівні. Університетський рівень контролю за якістю вищої освіти реалізується ректором Університету, проректорами, вченою та методичною радою, навчально-методичним відділом Університету <https://nubip.edu.ua/node/57527>, <https://nubip.edu.ua/node/58008>. Інститутський рівень контролю за якістю освіти реалізується вченою радою, директором ННІ, його заступником. Кафедральний рівень контролю реалізується завідувачем кафедри, який забезпечує організацію освітнього процесу на кафедрі; контролює виконання навчальних планів і програм навчальних дисциплін, графік навчального процесу, розклад занять тощо. Студентський рівень контролю реалізується органами студентського самоврядування та студентами завдяки здійсненню низки моніторингових та контрольних заходів. Викладацький рівень контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти реалізується науково-педагогічними працівниками відповідно до їх посадових обов'язків.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

В НУБіП України визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП «Туризм».

Згідно з ст. 47 Закону України «Про вищу освіту», освітній процес - це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що проводиться у ЗВО через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітній процес здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті біоресурсів і природокористування України» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organizaciu_navch_noprocesu%2B.pdf, затвердженого Вченою радою НУБіП (<https://nubip.edu.ua/node/12654>, №з/п 35;) та базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, інших громадських та релігійних організацій; організується з урахуванням можливостей сучасних ІТ навчання та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технологій, системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

На офіційному сайті НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/65939> розміщуються проекти документів, що регулюють діяльність університету з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (представників ради роботодавців, науковців інших установ тощо). Крім того, існує он-лайн форма зворотного зв'язку <https://nubip.edu.ua/contacts> для оперативного реагування на запити студентів, співробітників та зовнішніх користувачів

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

На офіційному сайті університету https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/242_turizm.pdf та веб-сайті ННІ неперервної освіти і туризму та сторінці кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу <https://nubip.edu.ua/node/1297/3> оприлюднено точну та достовірну інформацію про ОП «Туризм» підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування», розроблену у 2016 році та оновлений варіант 2019 року (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОП «Туризм» у НУБіП України відповідає сучасним запитам здобувачів ВО, потребам ринку праці та актуальним тенденціям розвитку туристичної галузі, а також Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування», який затверджено наказом МОН України від 04.10.2018 р. № 1068). Формування та реалізація програми знаходиться в контексті

реалізації Програми розвитку НУБіП України на 2015-2020 роки «Голосіївська ініціатива – 2020»

Перевагами ОП є збалансований вибір освітніх компонентів, що передбачає обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни, практичну підготовку та державну атестацію.

ОП дозволяє ефективно формувати індивідуальну освітню траєкторію для повнішого задоволення освітніх потреб здобувачів спеціальності 24 «Туризм» та значною мірою враховувати особистісні запити за рахунок варіативної складової навчального плану, дисциплін вільного вибору студентів.

Навчальний процес за спеціальністю забезпечується кваліфікованим науково-педагогічним персоналом (31 особа, в тому числі 7 докторів наук, професорів, 24 кандидати наук, доценти). На випусковій кафедрі туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу працює 5 докторів наук, професорів та 4 кандидати наук. Доценти зі значним досвідом практичної та викладацької діяльності. Для потреб здобувачів ОП створена належна матеріально-технічна база, навчально-наукові лабораторії, спеціалізовані кабінети, доступ до інформаційних та електронних навчальних ресурсів. Здобувачі проходять практику в готелях («Президент – готель», «11 дзеркал», «7 елемент») та туристичних фірмах «ТОВ «Тревел профешнел груп», «Країна UA» та ін.

Система забезпечення якості ЗВО (у тому числі регулярні опитування студентів, старост академічних груп <https://nubip.edu.ua/node/65591>, <https://nubip.edu.ua/node/38581> роботодавців <https://nubip.edu.ua/node/32586>) забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності щодо реалізації ОП згідно з Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України.

До слабких сторін ОП можна віднести:

- необхідність розширення бази практичного навчання за кордоном та міжнародних стажувань у зв'язку зі зростанням контингенту студентів;
- інтенсифікацію співпраці з закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод з метою реалізації програм академічної мобільності;
- активізацію підготовки наукових публікацій НПП, у т.ч. спільно зі студентами іноземними мовами до міжнародних, видань України, що входять в науково-метричні бази даних Scopus, Web of Science, та наукових видань НУБіП України.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

На найближчі 3 роки перспективи розвитку ОП визначаються стратегічними завданнями розвитку НУБіП України та актуальними тенденціями розвитку туристичної галузі в Україні та у світі. Серед конкретних заходів з удосконалення ОП слід зазначити: постійне оновлення навчального змісту та навчально-методичного інструментарію освітньої діяльності за ОП з врахуванням сучасних тенденцій розвитку суспільства, науки та туристичної галузі; систематичне удосконалення внутрішнього незалежного оцінювання знань студентів як складової системи забезпечення моніторингу якості освітнього процесу; систематичне проведення внутрішнього незалежного оцінювання освітнього процесу стейкхолдерами ОП на основі використання сучасних комп'ютерних технологій; посилення вимог до якості випускних кваліфікаційних робіт, їх прикладного характеру; розширення бази практичного навчання за кордоном та міжнародних стажувань; інтенсифікацію співпраці із закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод, налагодження співпраці з новими університетами-партнерами; удосконалення матеріально-технічного оснащення випускової кафедри і спеціалізованих лабораторій; осучаснення освітньої та науково-виховної роботи зі студентами та абітурієнтами на базі музею НУБіП України, запровадження інтернет - екскурсії по музею; удосконалення взаємозв'язків та взаємодії кафедр, науково-дослідних інститутів університету з бізнесом, суб'єктами господарювання; активізацію підготовки наукових публікацій НПП спільно зі студентами англійською та іноземними мовами у міжнародних, вітчизняних фахових виданнях та наукових виданнях НУБіП; відпрацювання фінансових, методичних та організаційних механізмів підготовки та подання міжнародних публікацій вченими кафедри до видань, що входять в науково-метричні бази даних Scopus, Web of Science.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надаю документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Ніколаєнко Станіслав Миколайович

Дата: 13.02.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріального технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	MD5- хеш файла	
Менеджмент туризму	курсорова робота (проект)	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи менеджмент туризму.pdf	lmlalJQGoRU+AioHNclAs8dv7eu/x9vCwPs6NNQCGYE=	
Інформаційні системи і технології в туризмі	навчальна дисципліна	Силабус інформаційні системи і технології і туризмі.pdf	ZQTFDs6KOYxz+Sa3TwqjoH43UhaqT1r9sMU/pha2NoA=	Мультимедійне обладнання. Проекційний екран, маркерна дошка. 12 комп'ютерів IntelDualCore 1Gb/160Gb/DVD-RW Пакет прикладних програм (в тому числі ліцензовані) WindowsXP, Microsoftoffice, VisualC++, MathCAD, MathLab, Kompas, AutoCAD, Statistika, Wordbench, Rational Rose
Економіка туристичної фірми	навчальна дисципліна	Силабус економіка туристичної фірми.pdf	weQCp6byGFJMI8HcWslL2OlonyrxLrVjehzakFKOx64=	Мультимедійне обладнання
Бізнес планування в туризмі	навчальна дисципліна	Силабус бізнес планування.pdf	qRyfJqguc/BHFY2qjJO1vnHR4cg1uLTB5Y698dbpG1w=	Мультимедійне обладнання
Історія української державності	навчальна дисципліна	Силабус історія української державності.pdf	rzM+PXZ8hXyKsZFlPMoubkaMMq8ic5sNzkonRxRdSsc=	Мультимедійне обладнання
Етнокulturологія	навчальна дисципліна	Силабус етнокulturологія.pdf	T632VOy7PFETRQaPnX3n3uBpUp71v5TUpiBkPrUr9Ag=	Мультимедійне обладнання
Екологія	навчальна дисципліна	Силабус екологія.pdf	S/lyVmncdWGAcjz3RUvRtDRmeHZqisLtDCCM/wECOMU=	Мультимедійне обладнання
Музеезнавство	навчальна дисципліна	Силабус музеезнавство.pdf	YGLyOKh34gdiK5xw9vsRrUkF7sNzybireZ8TqW4ZSPc=	Мультимедійне обладнання, музейні колекції НУБІП
Менеджмент туризму	навчальна дисципліна	Силабус менеджмент туризму.pdf	JoEip/fmV+WE877o7cBS7Ugp2/JA+4eftzaWQDLuF6k=	Мультимедійне обладнання. ПК Intel Celeron 2.13 ГГц, пакети прикладних програм «Парус: менеджмент і маркетинг»
Англійська мова	навчальна дисципліна	Силабус англійська мова.pdf	3kLAp4kdMRdV5+v5sXdlscefnK/glNyKWYhQfsqVbS=	Мультимедійне обладнання
Безпека праці і життєдіяльності	навчальна дисципліна	Силабус безпека праці і життєдіяльності.pdf	PMQAb58VGOEWzgyjum20HsqglwSanPEliEkTvahG1zY=	Мультимедійне обладнання
Фізичне виховання	навчальна дисципліна	Силабус фізичне виховання.pdf	/Y4bhj/YXOh+RObEhCIDCMLU6uHkCkljq4FvjQ7Sba8=	стадіон, спортивні зали, спортивні майданчики
Основи консалтингу	навчальна дисципліна	Силабус основи консалтингу.pdf	vXllipfd1L386Aj3ZtD1dO/3WwrJmEKCUKqCrZ+rC0=	Мультимедійне обладнання
Навчальна практика	практика	Методичні рекомендації до навчальної практики.pdf	0grWG8sTjW2/CE2IEbE0ytE23f/FiGU3R+vo2bUw56M=	
Навчальна практика з інформаційних систем і технологій	практика	Програма практики ІСІТ.pdf	2ZoD87hlmXXGZEXEQHOIdi+8kQa+WfYzuvCBctUq7pg=	
Виробнича практика	практика	Методичні рекомендації до виробничої практики.pdf	UbiOHg2AV/zpE+qh0e8LkuVGhwokU7TXeXAFjPFEFo=	

Атестаційний екзамен з фахових дисциплін	підсумкова атестація	<i>Програма атестаційного екзамену.pdf</i>	UtXapqWphniAKUn+nQrQL9Zl5dgyvnHnhqCKoc5419Q=	
Кваліфікаційна робота	підсумкова атестація	<i>Методичні рекомендації до підготовки кваліфікаційної роботи.pdf</i>	r/KzTCml71R5eEN20kB1XinjF5jKvzh7WzyfTmnZk/U=	
Англійська мова за професійним спрямуванням	навчальна дисципліна	<i>Силабус англійська мова за професійним спрямуванням.pdf</i>	PDruGqjhrQAar1H0sK/EtpI838oa1P9bhBlam/zm9mA=	Мультимедійне обладнання
Правове регулювання туристичної діяльності	навчальна дисципліна	<i>Силабус правове регулювання тур діяльності.pdf</i>	fsHjIqq3T4Qd4zia4nzZQAMesj69Dgh/Fg93Bgy1s+Y=	Мультимедійне обладнання
Маркетинг у туризмі	навчальна дисципліна	<i>Силабус маркетинг в туризмі.pdf</i>	5PGY2tNgggJOXIs3Om2YB/cchk6md9E4LBuarX0JalA=	Мультимедійне обладнання; ПК Intel Celeron 2.13 ГГц; пакети прикладних програм Project Expert v. 6.5
Організація туристичних подорожей	курсорова робота (проект)	<i>Методичні вказівки до виконання курсороваї роботи орг. тур подорожей.pdf</i>	TMyT7MHJHaW5x9TFTITRjj+CjJ3EH+vF5wxSfw/4wTA=	
Економічна теорія: основи економічної теорії	навчальна дисципліна	<i>Силабус економічна теорія.pdf</i>	bfUb5E7UBBDWj6l3o9brEFVK0rt8WGkFj5pTyL8zkGE=	Мультимедійне обладнання.
Інформаційні системи і технології	навчальна дисципліна	<i>Силабус інформаційні системи і технології.pdf</i>	BZLTGAhILBmNCYzmGDARDmNwzjgLCCGaoWBqyIWWgGE=	Мультимедійне обладнання. Проекційний екран, маркерна дошка. 12 комп'ютерів IntelDualCore 1Gb/160Gb/DVD-RW Пакет прикладних рограм (в тому числі ліцензовані) WindowsXP, Microsoftoffice, VisualC++, MathCAD, MathLab, Kompas, AutoCAD, Statistika, Wordbench, Rational Rose
Історія української культури	навчальна дисципліна	<i>Силабус історія української культури.pdf</i>	j3jkrndpSNy3JBE6YbDMXJcZsLzQWlWq/OBHnyBEOEo=	Мультимедійне обладнання.
Філософія	навчальна дисципліна	<i>Силабус філософія.pdf</i>	rI49hdvSW+L+u05c8Ej56IPynITrpUbQ9/vEPzqG03k=	Мультимедійне обладнання.
Українська мова за професійним спрямуванням	навчальна дисципліна	<i>Силабус українська мова.pdf</i>	Dc0g5jMNODrIhRZidcXgScv/IEJlcrBnyfAR2nj9gPU=	Мультимедійне обладнання.
Географія туризму (туристичні ресурси України)	навчальна дисципліна	<i>Силабус географія туризму (туристичні ресурси України).pdf</i>	O3otbEdy13EhyMtrr/uWZYPuCSC/4cKgjrooPN3iY/w=	Мультимедійне обладнання, .географічні атласи, карти
Туристичне краєзнавство	навчальна дисципліна	<i>Силабус туристичне краєзнавство.pdf</i>	R8urDaygvU4dmbSOKx0NsNjy5ZVZxf7aznOqeRyZ9cY=	Мультимедійне обладнання, .географічні атласи, карти.
Географія туризму (туристичне країнознавство)	навчальна дисципліна	<i>Силабус географія туризму (туристичні ресурси України).pdf</i>	O3otbEdy13EhyMtrr/uWZYPuCSC/4cKgjrooPN3iY/w=	Мультимедійне обладнання, .географічні атласи, карти.
Основи туризмознавства	навчальна дисципліна	<i>Силабус основи туризмознавства.pdf</i>	ByWHA39yAQ1TbPuy3W4hsy02Z4xXOyZSGeXw00m/LJw=	Мультимедійне обладнання.
Організація готельного господарства	навчальна дисципліна	<i>Силабус організація готельного господарства.pdf</i>	9Kz4kCvUIAxm8VWinsLz4dG1WPTopmB1QWNdDEm85WY=	Мультимедійне обладнання. ПК Jempron 1.6 ГГц 7 шт, Pentium Dual Core2000, пакети прикладних програм: 1С: бюджет, Форт- Аналітик, Інталев- Новігатор
Туроперейтинг	навчальна дисципліна	<i>Силабус туроперейтинг.pdf</i>	rCUqRM3NH9ThYhUpO+/NkVlrXGCljwz/yOS8vbgw=	Мультимедійне обладнання; ПК Jempron 1.6 ГГц, пакети прикладних програм: Pentium Dual Core2000, 1С

				Core2000 іс: бюджет, Форт- Аналітик, Інталев-Новігатор,
Туроперейтинг	курсова робота (проект)	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи туроперейтинг.pdf	YFgi2xbG5vLH4vwsZKbYnvUfUEMaj40I22jEvvt+/7Q=	
Статистика в туризмі	навчальна дисципліна	Силабус статистика в туризмі.pdf	ajQarb6mHeD73jDzU1fffjOKqzs/ZuoUdwRYOBSBX0=	Мультимедійне обладнання. ПК Intel Celeron 1,7 ГГц, пакети прикладних програм: «Quick Test», Microsoft Word, Microsoft Excel , Microsoft PowerPoint, Microsoft Access, Мультимедійне обладнання. ПК Intel Celeron 1,7 ГГц, пакети прикладних програм: «Quick Test», Microsoft Word, Microsoft Excel , Microsoft PowerPoint, Microsoft Access,
Статистика в туризмі	курсова робота (проект)	Методичні вказівки до виконання курсорової роботи статистика в туризмі.pdf	uHU+Z9WL+/yphTNR2KW6ivHI0Kn94T6+vVhqs0E+hc=	
Риторика та психологія спілкування	навчальна дисципліна	Силабус риторика та психологія спілкування.pdf	EpzUvSkWkBX8qWYhDV6h1cEGSIfgM9zgkvymeSgl75Y=	Мультимедійне обладнання
Організація екскурсійної діяльності	навчальна дисципліна	Силабус організація екскурсійної діяльності.pdf	IYE4Aw0YHRSSiijCuCJBwbuMPIEdXwRQGZq9KD5PY0I=	Мультимедійне обладнання, портфелі екскурсовода
Аналіз діяльності підприємств туризму	навчальна дисципліна	Силабус аналіз діяльності підприємств туризму.pdf	WlgZd6jRFYz9nr54rssiGZvbEI2V5zNhr3hrT0Q195s=	Мультимедійне обладнання. ПК Intel Celeron 1,7 ГГц, пакети прикладних програм: «Quick Test», Microsoft Word, Microsoft Excel , Microsoft PowerPoint, Microsoft Access
Організація анімаційної діяльності	навчальна дисципліна	Силабус організація анімаційної діяльності.pdf	9qKxDvWmA8I34f/ljevhetwcFXXmxEtKD5E5eLssDyk=	Мультимедійне обладнання; зали для репетицій, музичне обладнання
Організація туристичних подорожей	навчальна дисципліна	Силабус організація туристичних подорожей.pdf	BNFzyfvj2ELjMFhvkGwiFy5eOMPWwlpvlqkOz9tQLii=	Мультимедійне обладнання; ПК Pentium Dual Core2000, пакети прикладних програм: Парус: туристична фірма , комплекс автоматизації роботи турагенств: пакети прикладних програм «Само- тур»
Вища математика	навчальна дисципліна	Силабус вища математика.pdf	aSfAxuHYnG5+Gft1Vo5uATOS1d9ZY4/Aw6z8fB0/DV8=	Мультимедійне обладнання
Організація ресторанного господарства	навчальна дисципліна	Силабус організація ресторанного господарства.pdf	G1JПacSBkujwctFFvvN8h3g21D9qPhfo7r13t3UPIbM=	Мультимедійне обладнання; Лабраторія технології та організації ресторанного господарства з обладнанням:Плита індукційна підлогова SIF 4.12. Піч парокондекційна Uлохс XEFT04EUEL DV. М'ясорубка Everest. Фритюрниця електрична EWT

							Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографія, навчальні посібники
64300	Данькевич Людмила Ростиславівна	Старший викладач				Англійська мова	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, навчальні посібники, підручники; П.п.13. Методичні видання; П.п.16. Член Союзу юристів України
131679	Сидоренко Ірина Григорівна	Доцент				Етнокulturологія	П.п.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.3. Навчальні посібники; П.п.13. Методичні видання;
307121	Левицька Інна Ванадіївна	професор				Бізнес планування в туризмі	П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, навчальні посібники; П.п.30.4. Керівництво дисертаційними роботами; П.п.30.8. Науковий керівник, науково-дослідні теми; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.11. Офіційний опонент; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентом, який зайняв призове місце; П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Член професійних об'єднань за спеціальністю; П.п.30.17. Досвід практичної роботи за фахом; П.п.30.18. Наукове консультування.
70850	Ковальчук Іван Платонович	Завідувач кафедри				Географія туризму (туристичне країнознавство)	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографія, навчальний посібник; П.п.30.4.

						<p>Керівництво дисертаційними роботами П.п.30.5. Міжнародні проекти; П.п.30.7. Член науково-методичної комісії МОНУ, підкомісія з туризму, трьох експертних комісій МОН; П.п.30.8. Науково-дослідна тема; П.п.30.9. Член журі; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.11. Офіційний опонент П.п.30.12. Авторське свідоцтво; П.п.30.13. Методичні видання П.п.30.14. Керівництво студентським науковим гуртком, керівництво студентом, який зайняв призове місце. П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю; П.п.30.18. Наукове консультування.</p>
194216	Кудінова Ірина Петрівна	Доцент				<p>Організація туристичних подорожей</p> <p>П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографія, навчальні посібники; П.п.30.8. Науково-дослідна тема; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентським науковим гуртком, керівництво студентом, який зайняв призове місце; П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю.</p>
72043	Кравченко Наталія Борисівна	Доцент				<p>Туристичне краєзнавство</p> <p>П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографія, навчальний посібник; П.п.30.6. Проведення занять іноземною мовою; П.п.30.8. Науково-дослідна тема; П.п.30.9. Член предметної комісії; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.12. Авторське свідоцтво; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентським</p>

						науковим гуртком, керівництво студентом, який зайняв призове місце.	
306385	Бардаш Сергій Володимирович	професор				Статистика в туризмі	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, навчальні посібники, підручники; П.п.30.8. Член редакційної колегії; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.11. Офіційний опонент; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентом, який зайняв призове місце; П.п.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики. П.п.16. Член професійних об'єднань за спеціальністю.
83113	Кудрявицька Аліна Миколаївна	Доцент				Безпека праці і життєдіяльності	П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, навчальні посібники; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.14. Керівництво студентським науковим гуртком; П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики.
82512	Мазур Наталія Василівна	Доцент				Українська мова за професійним спрямуванням	П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографія, навчальний посібник; П.п.30.7. Член Національної комісії зі стандартів державної мови П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики.
259954	Бутенко Віра Михайлівна	Доцент				Економічна теорія: основи економічної теорії	П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографія, підручник; П.п.30.12. Патенти; П.п.30.13. Методичні видання.
192424	Новак Тамара Сергіївна	Доцент				Правове регулювання	П.п.2. Наукові публікації у

						туристичної діяльності	фахових виданнях; П.п.3. Монографії, навчальні посібники; П.п.11. Офіційний опонент; П.п.13. Методичні видання; П.п.16. Член Союзу юристів України
306384	Басюк Дарія Іванівна	завідувач кафедри				Основи туризмознавства	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографія, навчальний посібник; П.п.30.7. Член науково-методичної комісії МОНУ, підкомісія з туризму, трьох експертних комісій МОН; П.п.30.8. Науково-дослідна тема; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.11. Участь у атестації наукових кадрів; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентським науковим гуртком, керівництво студентом, який зайняв призове місце; П.п.30.16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю
113640	Кальна-Дубінюк Тетяна Прокопівна	Професор				Основи консалтингу	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, навчальні посібники; П.п.30.5. Участь у міжнародних наукових проектах; П.п.30.6. Проведення занять іноземною мовою; П.п.30.8. Науково-дослідна тема; П.п.30.10. Організаційна робота; П.п.30.12. Патенти; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.15. Науково-популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Член професійних об'єднань за спеціальністю;
179378	Омельченко	Доцент				Риторика та	П.п.30.2. Наукові

	Людмила Миколаївна					психологія спілкування	публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, навчальні посібники; П.п.30.9. Керівництво дослідною роботою Національного центру «МАН України»; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.15. Науково- популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.17. Досвід практичної роботи за фахом.
164502	Мосіюк Стефанія Іванівна	Доцент				Аналіз діяльності підприємств туризму	П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографії, навчальні посібники; П.п.30.8. Науково- дослідна тема; П.п.30.11. Участь у атестації наукових кадрів; П.п.30.13. Методичні видання; П.п.30.14. Керівництво студентським науковим гуртком; П.п.30.15. Науково- популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики; П.п.30.16. Член професійних об'єднань за спеціальністю.
60191	Швиденко Михайло Зіновійович	Завідувач кафедри				Інформаційні системи і технології в туризмі	П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографія, підручник; П.п.30.8. Науково- дослідна теми; П.п.30.13. Методичні видання П.п.30.15. Науково- популярні та дискусійні публікації з наукової або професійної тематики.
143523	Лановюк Людмила Петрівна	Доцент				Історія української державності	П.п.30.1. Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Webof Science; П.п.30.2. Наукові публікації у фахових виданнях; П.п.30.3. Монографія; П.п.30.4. наукове керівництво здобувачем; П.п.30.13. Методичні видання;
347248	Бринзак Сава Савович	доцент				Фізичне виховання	П.п.2. Наукові публікації у фахових виданнях;

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
<i>Менеджмент туризму</i>		
1.Знання предмету науки управління, сутність і зміст поняття менеджмент. 2. Знання організаційно - правових форми підприємництва в туристичному бізнесі. 3. Знання принципи, методи та функції управління. 3. Знання технології прийняття управлінських рішень. 4. Знання змісту роботи керівника з управління організацією. 5. Знання основи формування організаційної культури та іміджу підприємств індустрії гостинності. 6. Знання основи управління фінансово-економічною підсистемою підприємства. 7. Здатність формування конкурентного статусу підприємства. 8. Знання принципів та механізмів управління ризиком у підприємницькій діяльності та шляхи запобігання банкрутства підприємств туризму. 9. Вміння приймати ефективні управлінські рішення. 10. Вміння оцінювати конкурентний статус підприємства, визначати конкурентний профіль.	Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі	Залік, екзамен
<i>Інформаційні системи і технології в туризмі</i>		
1.Знання інформаційних систем та технологій в туризмі із застосування методів і форм маркетингової діяльності в туризмі. 2. Знання основних понять інформації, інформаційні сервіси, можливості створення інформації та її використання за допомогою веб-технологій. 3. Вміння використовувати базові інформаційні технології та веб-технології для пошуку, створення, редагування, обробки інформації у виконанні функцій менеджера туристичної галузі. 4. Вміння розробляти та впроваджувати спеціалізовані туристичні продукти в сфері екологічного туризму та сільського зеленого туризму, організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки. 5. Вміння ініціювати інноваційні комплексні бізнес - проекти в сфері екологічного та сільського зеленого туризму і рекреації, проявляти лідерство під час їх реалізації. 6. Вміння ефективно координувати процес управління підприємством туристичної/ готельної сфери, забезпечуючи ефективну взаємодію співробітників та споживачів, досягнення виробничих результатів із застосуванням сучасних інформаційних технологій.	Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі	Залік
<i>Економіка туристичної фірми</i>		
1. Знання основних понять економіки підприємств туристичної індустрії. 2. Знання економічного механізму функціонування підприємств туризму в умовах ринкової економіки. 3.Знання системи взаємозв'язків результатів господарської діяльності підприємств туризму. 4. Вміння оцінювати економічний стан туристичного підприємства. 5. Вміння правильно обирати методи планування залежно від результатів аналізу виробничої і фінансово-комерційної діяльності та цілей розвитку підприємства. 6. Вміння управляти поточними витратами підприємства і собівартістю продукції. 7. Вміння обґрунтовувати плани з реалізації туристичного продукту, формування доходу та прибутку підприємства. 8. Знання суті підприємницької діяльності в галузі туризму. 9. Знання ресурсної основи суб'єкта підприємницької діяльності.	Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі	Залік
<i>Бізнес планування в туризмі</i>		
1.Знання основних положень туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів. 2. Знання змісту базових понять з теорії туризму,	Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі	Залік

<p>організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.3. Здатність оформлення та ідентифікації туристичної документації та вміння правильно нею користуватися. 4. Вміння аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території. 5. Вміння ініціювати інноваційні комплексні бізнес-проекти в сфері екологічного та сільського зеленого туризму і рекреації, проявляти лідерство під час їх реалізації.</p>		
<i>Історія української державності</i>		
<p>1.Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал. 2. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу. 3. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації. 4. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	<p>Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Екзамен</p>
<i>Етнокультурологія</i>		
<p>1.Знання основних положень туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів. 2. Знання особливостей організації туристичної діяльності на природоохоронних територіях, у сфері сільського зеленого туризму. 3. Знання особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. 4. Вміння аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території. 6. Вміння розробляти та впроваджувати спеціалізовані туристичні продукти в сфері екологічного туризму та сільського зеленого туризму. 7. Вміння організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.</p>	<p>Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Екзамен</p>
<i>Екологія</i>		
<p>1.Знання основних положень туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів. 2. Знання змісту базових понять з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. 3. Знання особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. 4. Знання особливостей організації туристичної діяльності на природоохоронних територіях, у сфері сільського зеленого туризму. 5. Вміння розробляти та впроваджувати спеціалізовані туристичні продукти в сфері екологічного туризму та сільського зеленого туризму. 6. Вміння організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.</p>	<p>Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Залік</p>
<i>Музеєзнавство</i>		
<p>1.Знання основ музейної справи, наукових засад формування музейних колекцій, менеджменту і маркетингу музейних послуг. 2. Знання принципів і методів організації та технології обслуговування туристів та</p>	<p>Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі практично орієнтовані</p>	<p>Екзамен</p>

<p>екскурсантів в музеях. 3. Вміти організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки. 4. Вміти застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг. 5. Вміти встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей. 6. Вміти проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.</p>		
<i>Менеджмент туризму</i>		
<p>1. Знання предмету науки управління, сутність і зміст поняття менеджмент. 2. Знання організаційно - правових форми підприємництва в туристичному бізнесі. 3. Знання принципи, методи та функції управління. 3. Знання технології прийняття управлінських рішень. 4. Знання змісту роботи керівника з управління організацією. 5. Знання основи формування організаційної культури та іміджу підприємств індустрії гостинності. 6. Знання основи управління фінансово-економічною підсистемою підприємства. 7. Здатність формування конкурентного статусу підприємства. 8. Знання принципів та механізмів управління ризиком у підприємницькій діяльності та шляхи запобігання банкрутства підприємств туризму. 9. Вміння приймати ефективні управлінські рішення. 10. Вміння оцінювати конкурентний статус підприємства, визначати конкурентний профіль.</p>	<p>Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Залік, екзамен</p>
<i>Англійська мова</i>		
<p>1. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 2. Навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді. 3. Вміння шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. 4. Вміння зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань. 5. Вміння зрозуміло і неоднозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення до фахівців і нефахівців. 6. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації. 7. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних особливостей</p>	<p>Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі практично орієнтовані</p>	<p>Залік</p>
<i>Безпека праці і життєдіяльності</i>		
<p>• 1 Знання сучасних проблем і головних завдань безпеки життєдіяльності та вміння визначити коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек. 2. Знання правил і норм безпеки в туристичній сфері. 3. Вміння оцінити середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи та засоби збереження життя. 4. Здатність приймати рішення щодо безпеки в межах своїх повноважень. • 5. Здатність орієнтуватися в основних методах і системах забезпечення техногенної безпеки, обґрунтовано вибирати відомі пристрої, системи та методи захисту людини і природного середовища від небезпек. 6. вміння оцінити сталість функціонування об'єкту господарювання в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтувати заходи щодо її підвищення. 7. Вміння обґрунтувати та забезпечити виконання комплексу робіт на об'єкті з попередження виникнення надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.</p>	<p>Пояснювально-ілюстративні, проблемні, практично орієнтовані</p>	<p>Залік</p>
<i>Фізичне виховання</i>		

Уміння дотримуватись норм здорового способу життя та впроваджувати їх у особистій та професійній діяльності.	Пояснювально- ілюстративні, практично орієнтовані	Залік
<i>Основи консалтингу</i>		
. Формування теоретичних знань та практичних навичок з надання консалтингових послуг. 2. Здатність використання різноманітних методів, зокрема сучасних інформаційних технологій, для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях. 3. Уміння донесення до фахівців і не фахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері туристичного та готельного бізнесу. 4. Вміння розробляти та впроваджувати спеціалізовані туристичні продукти в сфері екологічного туризму та сільського зеленого туризму.	Пояснювальні, ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі	Залік
<i>Навчальна практика</i>		
1. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів 2. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал. 3. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.	Пояснювально-ілюстративні, практично орієнтовані	залік
<i>Навчальна практика з інформаційних систем і технологій</i>		
Формування практичних навичок використання інформаційних систем в туризміЗдатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.	Пояснювально-ілюстративні, практично орієнтовані	залік
<i>Виробнича практика</i>		
1.Знання та розуміння предметної області своєї професії. 2.Уміння застосовувати фахові знання на практиці. 3.Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)	Пояснювально-ілюстративні, практично орієнтовані	залік
<i>Атестаційний екзамєн з фахових дисциплін</i>		
Формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму на засадах збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості, створення можливостей щодо подальшої зайнятості випускників на різних підприємствах туристичної сфери, їх кар'єри та професійного зростання.	контролю і аналізу результатів навчальної діяльності	комплексний екзамєн з фахових дисциплін
<i>Кваліфікаційна робота</i>		
Формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму на засадах збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості, створення можливостей щодо подальшої зайнятості випускників на різних підприємствах туристичної сфери, їх кар'єри та професійного зростання.	контролю і аналізу результатів навчальної діяльності	захист кваліфікаційної роботи
<i>Англійська мова за професійним спрямуванням</i>		
1. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 2. Навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді. 3. Вміння працювати з необхідною документацією іноземною мовою. 4. Вміння зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань. 5. Вміння зрозуміло і неоднозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення до фахівців і нефахівців 4. Вміння спілкуватися з експертами з інших	Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі практично орієнтовані	Залік, екзамєн

галузей. 5. Вміння систематизувати і оформлювати результати наукових досліджень і документів		
<i>Правове регулювання туристичної діяльності</i>		
1. Знання основних положень законодавчих актів як джерел правового регулювання туристичної діяльності. 2. Знання основних положень підзаконних нормативно-правових актів як джерел правового регулювання туристичної діяльності. 3. Знання змісту основних міжнародно-правових актів як джерел правового регулювання туристичної діяльності. 4. Знання поняття та змісту державного регулювання туризму в Україні. 5. Вміння застосовувати отримані знання щодо правового регулювання туристичної діяльності при здійсненні практичної діяльності: при організації туристичного бізнесу, в договірних відносинах, відносинах із органами державної влади тощо. 6. Вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань. 7. Вміння виявляти проблемні ситуації в правовому забезпеченні туристичного обслуговування і пропонувати шляхи їх розв'язання.	Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі	Екзамен
<i>Маркетинг у туризмі</i>		
1.Знання змісту базових понять ринку туристичних послуг. 2. Знання технології розробки, просування та реалізації туристичних продуктів. 3. Знання принципів, процесів і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна). 4. Знання методів і форм маркетингової діяльності в туризмі. 5. Вміння проявляти професійну толерантність до виявлення альтернативних принципів. 6. Вміння діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості. 7. Вміння управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.	Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі	Залік
<i>Організація туристичних подорожей</i>		
1.Знання основних положень туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів. 2. Знання змісту базових понять з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. 3. Знання основних вимог до обслуговування туристів під час виконання програм спеціалізованих туристичних подорожей. 4. Знання особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. 5. Знання принципів і методів організації та технології обслуговування туристів та екскурсантів. 6. Знання особливостей організації туристичної діяльності на природоохоронних територіях, у сфері сільського зеленого туризму. 6. Вміння розробляти та впроваджувати спеціалізовані туристичні продукти в сфері екологічного туризму та сільського зеленого туризму, організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.	Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані	Екзамен
<i>Економічна теорія: основи економічної теорії</i>		
1 Знання про основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем; економічні відносини, господарчі механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів. 2. Знання про особливості ринкових перетворень економіки України; сучасні процеси глобалізації економічного	Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі	Залік

<p>життя людства. 3. Здатність визначати показники економічної та соціальної ефективності суспільного виробництва, використання капіталу. 4. Знання основних законів ринкового господарства. 5. Вміння обґрунтовувати можливості застосування теоретичних моделей економічного розвитку в практичній діяльності. 6. Вміння аналізувати проблеми, пов'язані з розвитком грошово-кредитних відносин, фінансової політики та державного регулювання в умовах ринкової економіки. 7. Вміння класифікувати та аналізувати основні фактори виробництва та їх взаємодію під здійснення професійної діяльності.</p>		
<i>Інформаційні системи і технології</i>		
<p>Знання основних понять інформатики та комп'ютерної техніки. Структура та основні пристрої сучасних ПК. Принципи та структура програмного забезпечення ПК 2. Знання основних понять інформації, інформаційних сервісів, можливостей створення інформації та їх використання за допомогою веб-технологій. 3. Вміння використовувати базові інформаційні технології та веб-технології для пошуку, створення, редагування, обробки інформації у виконанні функцій менеджера туристичної галузі. Вміння організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.</p>	<p>Пояснювально-ілюстративні, практичні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Залік, екзамен</p>
<i>Історія української культури</i>		
<p>1. Знання основних теоретичних аспектів культури. 2. Знання основних етапів української культури у їхній хронологічній послідовності та характерні особливості кожного зокрема. 3. Знання стилів, властивих культурним епохам, їхні рис. 4. Знання історичного контексту культурних епох та явищ. 5. Знання концепції формування і розвитку українського етносу та найбільш характерних рис взаємозв'язків і взаємовпливів етнічних груп в рамках української держави. 6. Знання особливостей історико-етнографічного районування України. 6. Знання закономірностей розвитку основних галузей господарства та матеріальної і духовної культури українців. 7. Знання історії формування та діяльності культурологічних організацій українського народу. 8. Знання визначальних тенденцій розвитку освіти, науки, техніки як фундаментальних основ рівня життя українського етносу.</p> <p>1. Знання основних теоретичних аспектів культури. 2. Знання основних етапів української культури у їхній хронологічній послідовності та характерні особливості кожного зокрема. 3. Знання стилів, властивих культурним епохам, їхні рис. 4. Знання історичного контексту культурних епох та явищ. 5. Знання концепції формування і розвитку українського етносу та найбільш характерних рис взаємозв'язків і взаємовпливів етнічних груп в рамках української держави. 6. Знання особливостей історико-етнографічного районування України. 6. Знання закономірностей розвитку основних галузей господарства та матеріальної і духовної культури українців. 7. Знання історії формування та діяльності культурологічних організацій українського народу. 8. Знання визначальних тенденцій розвитку освіти, науки, техніки як фундаментальних основ рівня життя українського етносу.</p> <p>1. Знання основних теоретичних аспектів культури. 2. Знання основних етапів української культури у їхній</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Залік</p>

<p>хронологічній послідовності та характерні особливості кожного зокрема. 3. Знання стилів, властивих культурним епохам, їхні рис. 4. Знання історичного контексту культурних епох та явищ. 5.Знання концепції формування і розвитку українського етносу та найбільш характерних рис взаємозв'язків і взаємовпливів етнічних груп в рамках української держави. 6. Знання особливостей історико-етнографічного районування України. 6. Знання закономірностей розвитку основних галузей господарства та матеріальної і духовної культури українців. 7. Знання історії формування та діяльності культурологічних організацій українського народу. 8.Знання визначальних тенденції розвитку освіти, науки, техніки як фундаментальних основ рівня життя українського етносу.</p>		
<i>Філософія</i>		
<p>1. Формування знань з онтології, гносеології, соціальної філософії.2. Вміння проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття. 3. Вміння проявляти професійну толерантність до виявлення альтернативних принципів. 4. Здатність діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Залік</p>
<i>Українська мова за професійним спрямуванням</i>		
<p>Вміння зрозуміло і неоднозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються. 2. Знання на достатньому рівні державної мови. 3. Вміння грамотно спілкуватися з експертами з інших галузей. 4. Вміння систематизувати і оформлювати результати наукових досліджень у різних формах наукового викладу дослідницьких матеріалів.</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані</p>	<p>Екзамен</p>
<i>Географія туризму (туристичні ресурси України)</i>		
<p>.Вміннязастосовувати фахові знання у сфері туристичних ресурсів України на практиці. 2. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал регіонів України.3. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління. 4.Вміння визначати сучасні тенденції і регіональні пріоритети розвитку туризму України в цілому та окремих його форм і видів. 5. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу. 6.Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел про ресурсно-туристичний потенціал держави та її регіонів. 7. Вміння використовувати інформаційні та комунікативні технологій у сфері туризму.</p>	<p>ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Екзамен</p>
<i>Туристичне краєзнавство</i>		
<p>1.Знання основних краєзнавчих ресурсів краю. 2. Знання теоретичних засад і принципів їх використання. 3. Знання основних орієнтирів та способів орієнтування на місцевості (за допомогою компаса, карти, місцевих предметів, туристичного маркування). 4. Вміння вибору туристичних карт для оцінювання туристичної привабливості місцевості. 5. Вміння аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території. 6. Вміння проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття. 7. Вміння використовувати краєзнавчі ресурси краю для організації та здійснення туристичної діяльності. 8. Вміння вибирати та планувати туристичні маршрути.</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Екзамен</p>
<i>Географія туризму (туристичне країнознавство)</i>		
<p>1.Знання основних понять у сфері географії туризму і туристичного країнознавства, базових понять з теорії географії туризму (туристичного країнознавства), а також світоглядних</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Екзамен</p>

<p>та суміжних наук. 2. Знання основних форм і видів туризму, їх поділ. 3. Знання особливостей організації туризму в усіх регіонах Світу. 4. Вміння класифікувати види і форми туризму. 5. Здатність охарактеризовувати основні центри різних видів туризму. 6. Вміння аналізувати географію потоків туристичного руху. 7. Вміння формувати тури рекреаційно-туристичного спрямування. 8. Вміння аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території. 9. Здатність залучати об'єкти природної та історико-культурної спадщини у практику туристичної діяльності. 10. Вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.</p>		
<i>Основи туризмознавства</i>		
<p>1.Знання законодавчої бази провадження туристичної діяльності в Україні. 2. Знання умов та факторів розвитку туризму. 3. Знання позитивних та негативних аспектів впливу туризму на суспільство. 4. Знання функцій та значення туризму у суспільстві. 5. Знання класифікацій видів туризму, маршрутів, турів, туристичних підприємств. 6. Знання закладів розміщення туристів. 7. Знання закладів ресторанного господарства, дозвілля. 8. Знання основних технологій створення туристичного продукту. 9. Вміти класифікувати та аналізувати фактори, що впливають на розвиток туризму. 10. Вміти класифікувати туризм за організаційними засадами, формою організації, сезонністю, класом обслуговування, мотивацією.</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Екзамен</p>
<i>Організація готельного господарства</i>		
<p>1.Знання історії і сучасні тенденції розвитку готельного господарства в світі та в Україні. 2. Знання особливостей та структуру індустрії туризму. 3. Знання основних типів підприємств готельного господарства та принципи їх класифікації. 4. Здатність організувати обслуговування та матеріально-технічне постачання на підприємствах готельного господарства. 5. Знання технологічних процесів обслуговування у різних типах підприємств готельного господарства. 6. Знання культури поведінки працівників готельного господарства. 7. Вміння класифікувати та аналізувати фактори, що впливають на розвиток готельного господарства. 8. Вміння диференціювати індустрію туризму по підсистемах. 9. Вміння моделювати структурно-логічну схему проведення обов'язкової сертифікації готельних послуг.</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані</p>	<p>Залік, екзамен</p>
<i>Туроперейтинг</i>		
<p>1.Знання основних положень туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з організації туристичного бізнесу та обслуговування туристів. 2. Знання базових понять з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку, а також світоглядних та суміжних наук. 3. Знання принципів і методів організації та технології обслуговування туристів та екскурсантів. 4. Вміння оформлювати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися. 5. Здатність розробляти та впроваджувати спеціалізовані туристичні продукти в сфері екологічного туризму та сільського зеленого туризму, організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки. 6. Вміти виявляти проблемні ситуації в туристичному обслуговуванні і пропонувати шляхи їх розв'язання. 7. Вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані</p>	<p>Залік, екзамен</p>

<i>Туроперейтинг</i>		
<p>1.Знання основних положень туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з організації туристичного бізнесу та обслуговування туристів. 2. Знання базових понять з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку, а також світоглядних та суміжних наук. 3. Знання принципів і методів організації та технології обслуговування туристів та екскурсантів. 4. Вміння оформлювати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися. 5. Здатність розробляти та впроваджувати спеціалізовані туристичні продукти в сфері екологічного туризму та сільського зеленого туризму, організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки. 6. Вміти виявляти проблемні ситуації в туристичному обслуговуванні і пропонувати шляхи їх розв'язання. 7. Вміти управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані</p>	<p>Залік, екзамен</p>
<i>Статистика в туризмі</i>		
<p>1.Знання основних категорій статистики. 2. Знання методики збору та аналізу інформації, необхідної для дослідження індустрії туризму. 3. Знання сутності , принципів та процедури зведення й групування статистичних даних. 4. Знання базових понять й категорій статистики туризму з точки зору попиту, а також класифікацію продуктів і видів діяльності в туризмі. 5. Вміння збирати та обробляти статистичну інформацію щодо туристської діяльності. 6. Вміння обчислювати узагальнюючі статистичні показники (абсолютні, відносні, середні) та надавати їх економічну інтерпретацію. 7. Вміти аналізувати складні явища та процеси у туризмі, виявляти дії окремих факторів у їх розвитку. 8. Вміти проводити вибіркове спостереження та переносити його результати на генеральну сукупність.</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані</p>	<p>Екзамен</p>
<i>Статистика в туризмі</i>		
<p>1.Знання основних категорій статистики. 2. Знання методики збору та аналізу інформації, необхідної для дослідження індустрії туризму. 3. Знання сутності , принципів та процедури зведення й групування статистичних даних. 4. Знання базових понять й категорій статистики туризму з точки зору попиту, а також класифікацію продуктів і видів діяльності в туризмі. 5. Вміння збирати та обробляти статистичну інформацію щодо туристської діяльності. 6. Вміння обчислювати узагальнюючі статистичні показники (абсолютні, відносні, середні) та надавати їх економічну інтерпретацію. 7. Вміти аналізувати складні явища та процеси у туризмі, виявляти дії окремих факторів у їх розвитку. 8. Вміти проводити вибіркове спостереження та переносити його результати на генеральну сукупність.</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані</p>	<p>Екзамен</p>
<i>Риторика та психологія спілкування</i>		
<p>1. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу. 2. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. 3. Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань. 4. Здатність спілкуватися державною мовою. 5. Здатність до міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді. 6. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал. 7. Здатність до співпраці з діловими партнерами і</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані</p>	<p>Залік</p>

клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації		
<i>Організація екскурсійної діяльності</i>		
Знання Закону України "Про туризм" та інших нормативних документів у екскурсійній справі . 3. Знання механізмів управління екскурсійною діяльністю в ринкових умовах, а також організаційно-інституційних засад розвитку екскурсійної справи в Україні. 4. Вміння забезпечувати організацію екскурсійного обслуговування відвідувачів 5. Вміння укладати пакети документів екскурсійного обслуговування туристичних підприємств. 6. Вміти створювати комплексні програми взаємодії екскурсійного менеджменту туристичних підприємств з екскурсійною діяльністю, музеїв та історико-культурних заповідників. 7. Вміння розробляти різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб індивіда на підставі знань екскурсійних ресурсів рекреаційного комплексу, культури, релігії рекреанта, існуючих технологій розробки екскурсійної програми, методик проведення екскурсій.	Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані	Залік
<i>Аналіз діяльності підприємств туризму</i>		
1.Знання принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна). 2. Здатність визначати ефективність реалізації турпродукту з метою обґрунтування доцільності розробки туру, використовуючи галузеві методики її розрахунку. 3. Вміння виявляти внутрішні часткові диспропорції в діяльності турпідприємства, здійснювати аналіз діяльності підприємства та його структурних підрозділів за певний звітний період, користуючись даними планової і звітної документації, статистичними показниками, стандартними методиками й інструментарієм аналітичної роботи. 4. Вміння забезпечувати проведення причинно-наслідкового аналізу претензій та рекламаций клієнтів і партнерів, давати оцінку якості планування турпродукту, використовуючи методики аналізу і планування діяльності.5. Вміння здійснювати аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства.	Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані	Залік
<i>Організація анімаційної діяльності</i>		
1. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту. 2. Знання принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем. 3. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах. 4. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал. 5. Знання технологій розробки, просування та реалізації туристичних продуктів .6. Вміння демонструвати виконання професійних завдань у стандартних та невизначених ситуаціях. 7. Вміння проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.	Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані, методи розвитку творчої активності	Залік
<i>Організація туристичних подорожей</i>		
1.Знання основних положень туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів. 2. Знання змісту базових понять з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. 3.	Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані	Екзамен

<p>Знання основних вимог до обслуговування туристів під час виконання програм спеціалізованих туристичних подорожей. 4. Знання особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. 5. Знання принципів і методів організації та технології обслуговування туристів та екскурсантів. 6. Знання особливостей організації туристичної діяльності на природоохоронних територіях, у сфері сільського зеленого туризму. 6. Вміння розробляти та впроваджувати спеціалізовані туристичні продукти в сфері екологічного туризму та сільського зеленого туризму, організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.</p>		
<p><i>Вища математика</i></p>		
<p>1. Вивчення базових математичних понять та загальних математичних законів. 2. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу. 3. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. 4. Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань. 5. Навички використання інформаційних технологій. 6. Вміння зіставляти та узагальнювати, робити власні висновки, володіти методами дослідження. 7. Вміння створювати математичні моделі. 8. Здатність застосовувати математичний апарат до економічних розрахунків та аналізу бізнес- процесів в туризмі .</p>	<p>Пояснювально-ілюстративні, проблемні, пошуково - дослідницькі</p>	<p>Залік , екзамен</p>
<p><i>Організація ресторанного господарства</i></p>		
<p>1. Знання раціональної організації послуг харчування, набуття практичних навичок щодо внутрішнього змісту, взаємодії та узгодженості технологічних операцій і процесів в закладах ресторанного господарства. 2. Знання принципів і методів організації та технології обслуговування туристів та екскурсантів у ЗРГ. 3. Вміння організувати процес обслуговування споживачів послуг ресторанного господарства на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.</p>	<p>Пояснювально- ілюстративні, проблемні, пошуково – дослідницькі, практично орієнтовані</p>	<p>Екзамен</p>